

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KRIMINALITA MLÁDEŽE V REGIONU
BÝVALÉHO OKRESU HAVLÍČKŮV BROD
- PŘÍČINY A PREVENCE**

Autor práce: Jaroslav Krédl DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Milan Kocík

Katedra: Příbram

2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce – v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS a v tištěné podobě knihovnou VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Milanu Kocíkovi za velmi cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KRÉDL, J. *Kriminalita mládeže v regionu bývalého okresu Havlíčkův Brod - příčiny a prevence*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2019. 76 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Kocík.

Klíčová slova: Havlíčkův Brod, kriminalita mládeže, příčiny a prevence kriminality, dopady kriminality mládeže.

Práce se zabývá zanalyzováním současného stavu kriminality mládeže ve věku do osmnácti let v okrese Havlíčkův Brod. Teoretická část se zabývá v prvních kapitolách vymezením pojmů kriminality mládeže, rozdělením trestné činnosti podle jednotlivých typů a faktory ovlivňující vznik kriminality. Další kapitoly pak obsahují rozbor dopadů kriminálního jednání a dále prevenci kriminality mládeže. V následující části této práce je pak stručný popis regionu okresu Havlíčkův Brod a statistická data týkající se kriminality mládeže v uvedeném regionu a jejich rozbor. Závěrečnou kapitolou je pak praktická část s výsledky dotazníkového šetření, ve kterém je zjišťován pohled a postoje veřejnosti k jednotlivým tématům kriminality mládeže v regionu. Tato část rovněž obsahuje jejich vyhodnocení a z toho plynoucí zjištění příčin a důsledků kriminálního jednání mládeže a navržení možných doporučení vedoucích k jeho snížení.

ABSTRACT

Krédl, J. *Juvenile delinquency in region of former district Havlíčkův Brod-causes and prevention*: Bachelor work. České Budějovice: University of European and regional studies, 2019. 76 s. Manager of bachelor work: Mgr. Milan Kocík

Key-words: Havlíčkův Brod, juvenile delinquency, causes and prevention of criminality, impact of juvenile delinquency.

This work deals with analysis of present situation the juvenile delinquency of age to eighteen in district Havlíčkův Brod. The theoretical part in first chapters deals with specification concepts of juvenile delinquency, partition of criminal acts according to individual types and factors that influence appearance of criminality.

Next chapters contain analysis of impact criminal negotiations and also with prevention of juvenile delinquency.

In next part of this work there is a brief description of district Havlíčkův Brod and statistical data regarding juvenile delinquency in given district and their analysis. The final chapter contains a practical part with results of questionnaire probe where where public look and position to individual themes of juvenile delinquency in region is detected.

This part also contains their assessment and establishment of cause and results of juvenile delinquency consequent upon it. and suggesting of possible recommendation to its reduction.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce.....	9
2 Vymezení základních pojmů.....	10
2.1 Děti, mladiství.....	10
2.2 Rozdělení dětí z pohledu kriminologického hlediska	10
3 Kriminalita	11
3.1 Obecný výklad	11
3.2 Kriminalita mládeže	11
4 Typy trestné činnosti	13
4.1 Dělení kriminality dle typových znaků	13
4.1.1 Kriminalita majetková.....	13
4.1.2 Kriminalita mravnostní	13
4.1.3 Kriminalita násilná.....	14
4.1.4 Kriminalita drogová	15
4.1.5 Kriminalita kybernetická.....	15
4.1.6 Kriminalita hospodářská.....	16
4.2 Dělení kriminality dle projevu	16
4.2.1 Kriminalita latentní	16
4.2.2 Kriminalita zjevná.....	17
4.2.3 Kriminalita skutečná	17
5 Faktory ovlivňující vznik kriminality.....	18
5.1 Rodina	18
5.2 Vliv školy	19
5.3 Vliv party.....	21
5.4 Vliv médií.....	22
6 Dopady kriminálního jednání.....	23

7	Prevence kriminality	25
7.1	Dělení prevence dle okruhu adresátů	25
7.1.1	Prevence primární	25
7.1.2	Prevence sekundární.....	25
7.1.3	Prevence terciální.....	26
7.2	Dělení dle obsahového hlediska.....	26
7.2.1	Sociální prevence	26
7.2.2	Situační prevence	26
7.2.3	Viktimologická prevence	27
7.3	System prevence kriminality v České republice.....	27
7.4	Subjekty systému prevence kriminality	29
7.4.1	Republikový výbor pro prevenci kriminality	29
7.4.2	Ministerstva a jim podřízené státní organizace	29
7.4.3	Policie České republiky.....	30
7.4.4	Kraje.....	30
7.4.5	Obce	31
7.4.6	Další subjekty v systému prevence kriminality.....	31
8	Praktická část	34
8.1	Popis regionu	34
8.2	Statistika trestné činnosti nezletilých osob ve věku do patnácti let	35
8.3	Statistika trestné činnosti mladistvých osob ve věku 15 - 18 let	36
8.4	Dotazníkové šetření.....	37
8.5	Výsledky dotazníkového šetření: otázky a odpovědi respondentů	37
	Závěr.....	63
	Seznam použitých zdrojů.....	66
	Seznam tabulek, grafů a schémat.....	69
	Přílohy	71

Úvod

Tématem bakalářské práce je kriminalita mládeže v okrese Havlíčkův Brod, její příčiny a prevence.

Problematika kriminality mládeže je velice často diskutovaným tématem, které se řeší ve společnosti i v médiích. Tohoto sociálně patologického jevu se v dnešní společnosti nalézají velké množství a je tedy na místě věnovat mu patřičnou pozornost.

Bakalářská práce se zaměřením na toto téma byla zvolena s ohledem k profesnímu zaměření autora práce, který pracuje na Územním odboru Policie České republiky, oddělení obecné kriminality Havlíčkův Brod. Na postu, kde je služebně zařazen, se zabývá právě problematikou kriminality mládeže.

Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsou rozebrány základní pojmy, rozdělení kriminality dle jednotlivých druhů, faktory ovlivňující vznik kriminality, dopady kriminálního jednání mládeže a prevence kriminality. Dále se bakalářská práce zabývá analýzou trestné činnosti mládeže v okrese Havlíčkův Brod a to v letech 2014 – 2018, vnímáním tohoto problému veřejností v regionu. V praktické části se nachází kapitola se statistickými údaji trestné činnosti mládeže v regionu Havlíčkův Brod, na kterou navazuje kapitola s výsledky z dotazníkového šetření. Díky této části získáme odpověď na základní otázky týkající se problematiky kriminality mládeže v daném regionu.

V závěru jsou navržena na základě zjištěných výsledků doporučení, která mohou vést ke snížení páčání kriminálního jednání touto skupinou obyvatel.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem a metodikou bakalářské práce je zanalyzovat jaké jsou současné problémy v oblasti kriminality mládeže v bývalém okrese Havlíčkův Brod, zjistit jaký je vývoj kriminality, zda-li má vzrůstající tendence či naopak klesající, jaké jsou stávající trendy, zda-li se delikventi ve věku do osmnácti let zaměřují na páchání majetkové trestné činnosti, násilné trestné činnosti, mravnostní trestné činnosti či je nejvíce kriminalita páchána v oblasti drogové kriminality.

Sekundárním cílem je zjištění příčin a důsledků daného kriminálního jednání a případná navržená doporučení, která by mohla vést ke snížení kriminality, či ke zmírnění následků kriminálního jednání mládeže.

2 Vymezení základních pojmů

2.1 Děti, mladiství

Z pohledu práva můžeme tyto dva pojmy a to děti a mladiství vykládat několikerým způsobem. Dle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže ve znění pozdějších právních předpisů je udáváno (dále jen zákon o soudnictví ve věcech mládeže), *„není-li zákonem stanoveno jinak, pak se rozumí mládeží děti a mladiství, dítětem mladším patnácti let ten, kdo v době spáchání činu jinak trestného nedovrší patnáctý rok věku, mladistvým ten, kdo v době spáchání provinění dovrší patnáctý rok a nepřekročí osmnáctý rok svého věku.“*¹ Dle zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník (dále jen trestný zákoník), ve znění pozdějších právních předpisů je uvedeno, že *„trestní odpovědnost mladistvých a sankce jim ukládané upravuje zákon o soudnictví ve věcech mládeže. Pokud zákon o soudnictví ve věcech mládeže nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona“*² a dále je zde uvedeno, že dítětem se rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákoník nestanoví jinak.

Dle čl. 1. Úmluvy o právech dítěte v rezoluci OSN se za dítě považuje každá lidská bytost mladší 18 let, jestliže podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

2.2 Rozdělení dětí z pohledu kriminologického hlediska

- 0-6 let - dítě předškolního věku
- 7-11 let – dítě mladšího školního věku
- 12-14 let – dítě staršího školního věku
- 15-17 let – mladiství
- 18 let – věk blízký věku mladistvého
- 18-23 let – mladý dospělý³

---

1 ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), In Sbíрка zákonů České republiky.část první ISBN 978-80-7478-848-2

² ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník. In Sbíрка zákonů České republiky, 185 s. ISBN 978-80-97451-56-4

³ SVATOŠ, R. Prevence kriminality v České republice - Prevence kriminality [online]. In: 2013 [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: http://www.prevencekriminality.cz/evt_file.php?file=171

3 Kriminalita

3.1 Obecný výklad

Výklad pojmu kriminalita - „*synonymum zločinnost - nejzávažnější sociálněpatologický jev*:“⁴

Kriminologie rozlišuje dvojí pojetí kriminality, kdy tuto chápeme jako:

- Užší - legální pojetí kriminality - v tomto případě kriminalitou rozumíme jednání, které trestní právo posuzuje jako trestné činy, tedy jednání, které splňují povinné znaky trestných činů, a za trestný čin je označeno v trestním zákoníku;
- Širší - sociologické pojetí kriminality, které není na trestním právu závislé a umožňuje kritický přístup na trestním právu. Sociologické pojetí je na trestním právu nezávislé a klade důraz na úmyslné porušení trestně právních norem a do celkového pohledu na kriminalitu zahrnuje rovněž činy označované jako latentní kriminalitu a dále pak některé závažné sociálně patologické jevy, které nejsou společností posuzovány jako trestné a nejsou za takové jednání ani označeny v trestním zákoníku.

Kriminalitu jako společenský jev zkoumají vedle kriminologie i řada dalších věd jako jsou trestněprávní věda, kriminalistika a kriminální politika. Každá z těchto vědních disciplín se přitom kriminalitou zabývá z jiného hlediska a má také jiné úkoly.⁵

3.2 Kriminalita mládeže

„*Obecně lze kriminalitu mládeže vymezit jako nejzávažnější sociálně patologický jev, tj. poruchu v jejich chování, projevující se v porušování trestněprávních norem*“⁶

Kriminalita mládeže má mnoho specifických znaků, vyznačuje se hlavně tím, že jednání mládeže není promyšlené a je provedené bez dostatečné přípravy. V mnoha případech za sebou tento druh pachatelů zanechává řadu stop a také mají tendenci se svým jednáním chlubit. Toto vše pak většinou vede k jejich dopadení.⁷

---

⁴ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s. 80 ISBN 978-80-7380-312-4

⁵ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s. 80-81 ISBN 978-80-7380-312-4

⁶ KUČHTA J., VÁLKOVÁ H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha: C.H.Beck, 2012. s 267. ISBN 80-7179-813-4

⁷ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL J. a kol. *Kriminologie*, Praha: ASPI, 2008, s. 458. ISBN 978-80-7357-377-5

Do kriminality mládeže lze zahrnout protispolečenské jednání osob, které jsou ve věku do 18 let, kdy se jedná o překročení norem právních či společenských, které mají typové znaky trestného činu. Nezletilé osoby do 15 let přitom nemají trestní odpovědnost na rozdíl od osob ve věku 15-18 let, kdy tato kategorie osob se nazývá mladiství a je přitom již trestně odpovědná s určitými omezeními. V širším pojetí oproti kriminalitě je delikvence. Do tohoto pojmu se řadí činnost, která porušuje nebo ohrožuje právní a společenské normy, které nespĺňují potřebné atributy, jako mají trestné činy.

Při charakterizování kriminality mládeže si je nutné uvědomit, že u tohoto druhu je vysoká míra latence, tedy, že delikventní jednání je mezi dětmi široce rozšířeno a není vůbec neobvyklé, že málokdy je takovéto chování oficiálně zaevidováno. Zejména méně závažné delikty jsou u mládeže prakticky normální záležitostí, ale pouze malá část z nich je odhalena případně stíhána. Je zřejmé, že tato skutečnost je také dána do určité míry tím, že máme vyšší míru tolerance společnosti vůči takovýmto jednáním, kterých se dopouští pachatel z řad dětí a mládeže. Porušování práva je do jisté míry vnímáno jako normální, vývojově podmíněný jev. Dá se tedy vycházet z toho, že také na území České republiky je delikvence mládeže, především pokud jde o bagatelní trestné činy, respektive provinění, činy jinak trestné, popřípadě delikty, které by mohly být řešeny jako přestupky, mnohem větší, než je uváděno v oficiálních statistikách.

Z hlediska pohlaví nezletilých, tedy dětí do dovršení patnácti let a mladistvých pachatelů tedy osob ve věku 15 až 18 let lze konstatovat, že mezi kriminalitou dívek a chlapců jsou diametrální rozdíly, a to jak v rozsahu, tak v závažnosti páchaných deliktů. Dívky se na ní podílejí ve výrazně menší míře než chlapci.⁸

Ke kriminalitě dětí a mládeže lze také souhrnně říci, že je pro společnost velice podstatnou záležitostí a je třeba jí věnovat velkou pozornost. Delikventní jednání u mládeže může vést v pokračování páchaní kriminality v dospělosti, protože tento druh chování může jedince ovlivnit významně po zbytek jeho života. Z tohoto důvodu je třeba dbát na to, aby se předcházelo nárůstu delikventního jednání.

---

⁸ KUCHTA J. VÁLKOVÁ. H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha C.H.Beck, 2012. s 270. ISBN 80-7179-813-4

4 Typy trestné činnosti

4.1 Dělení kriminality dle typových znaků

4.1.1 Kriminalita majetková

Jedná se o nejrozšířenější druh kriminality, který má rovněž vysoké procento latence. Je také součástí obecné kriminality. Trestné činy proti majetku představují největší část celkové kriminality, kdy jsou vymezeny v hlavě IX. trestního zákoníku. Tento druh kriminality spočívá v útoku proti cizímu majetku. Přitom kriminologický pojem má tři druhy pojetí:

- Získání majetku – jedná se zejména o krádeže, podvod, zpronevěra;
- Poškození cizího majetku – zejména poškozování cizí věci;
- Využití trestné činnosti jiného – zejména legalizace výnosů z trestné činnosti.

Objasněnost u tohoto druhu kriminality je tradičně nízká. Na majetkové kriminalitě má podíl až polovina recidivistů a podíl mladých pachatelů je vyšší než u jiných druhů kriminality. Tento druh kriminality můžeme zařadit k nejběžnějším kriminálním jednáním, kterých se dopouštějí nezletilé a mladistvé osoby. Je známo, že typickým jednáním pro tuto věkovou kategorii je například sprejerství.⁹

4.1.2 Kriminalita mravnostní

Je rovněž součástí kriminality obecné. V kriminologickém pojetí jsou zahrnuty dva okruhy kriminálního jednání v tomto okruhu a to:

- Kriminalita sexuální - chápeme ji jako ukájení pohlavního pudu ve společensky netolerované formě a to především proti vůli jiné osoby nebo nerespektování zákonem stanovené minimální věkové hranice pro počátek sexuálního chování a kde tak tím pádem hrozí nebezpečí poškození tělesného, duševního a mravního vývoje. Jedná se zejména o znásilnění a pohlavní zneužívání;

---

⁹ KUCHTA J. VÁLKOVÁ. H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha: C.H.Beck, 2012. s 367. ISBN 80-7179-813-4

- Kriminalita spojená s prostitucí - je spojena s kuplířstvím a obchodováním s lidmi a také spjata s kriminalitou násilnou a majetkovou.¹⁰

4.1.3 Kriminalita násilná

Násilná trestná činnost je pojmem užívaným v právních a dalších souvisejících disciplínách, kdy se jedná zejména o kriminologii a kriminalistiku. K definici uvedeného druhu kriminality se dá říci, že vychází ze způsobu provedení trestného činu a zahrnuje ty trestné činy, u kterých je významná část poškození nebo destrukce cílového objektu jednání. U některých vybraných druhů chování stačí k zařazení do této kategorie záměr poškodit nebo zničit, jako například u pokusu vraždy, u některých jiných zase srozumění s tím, že v průběhu dosahování cíle může být nositel hodnoty poškozen nebo usmrcen.¹¹ U tohoto druhu kriminality lze říct, že v kriminologii se v souvislosti s pojmem násilí hovoří zejména o pojmu agresivita. Pojem násilná kriminalita je tak pojem kriminologický a ne právní. Kriminologický pojem má pak dvě kategorie pojetí.

- Užší – je nejobvyklejší, obsahuje úmyslné užití fyzického násilí vůči jiné osobě – vražda, úmyslné ublížení na zdraví, loupež;
- Širší – zahrnuje i násilí psychické, ale i násilí proti věci. Tento druh obsahuje velký výčet kriminálních činů. Dá se říci, že pojem násilná kriminalita je spojena hlavně s pojmem, který je užíván u Policie České republiky a dá se tak definovat jako soubor trestných činů, které jsou zařazeny pod určitou třídu, vzhledem ke svým takticko – statistickým klasifikacím, které jsou vymezené určitými paragrafy spadající do této kategorie trestných činů.

Násilná kriminalita je pak v souvislosti s dětmi a mladistvými osobami, jakožto pachateli stále aktuální a závažnou problematikou, která zatěžuje naši společnost. Zejména pak je třeba přihlédnout k tomu, že děti a mladistvý procházejí důležitým obdobím, které je rozhodující pro jejich budoucnost.¹²

---

¹⁰ KUČHTA J. VÁLKOVÁ.H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha: C.H.Beck, 2012. s 406. ISBN 80-7179-813-4

¹¹ KUČHTA J. VÁLKOVÁ.H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha: C.H.Beck, 2012. s 379. ISBN 80-7179-813-4

¹² MAREŠOVÁ A., HAVEL R., MARTÍNKOVÁ M., TAMCHYNA M. *Násilná kriminalita v nejisté době*, Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. s. 18. ISBN 978-80-7338-149-3

4.1.4 Kriminalita drogová

Tento druh kriminality lze popsat způsobem jako opatřování držení nebo distribuce zakázaných omamných, halucinogenních a psychotropních látek, kdy tato kriminalita je také propojena s kriminalitou majetkovou, z důvodu velké finanční náročnosti při opatřování některých látek.

Drogová kriminalita je v současné době rozrůstajícím se druhem kriminality, kdy problém s drogovou problematikou patří k nejzávažnějším problémům lidské společnosti. V průběhu poslední dekády roste počet uživatelů drog, kteří s drogou experimentálně začínají, a také roste počet stálých uživatelů drog. Užívání drog pak sebou nese celou řadu negativních kriminálních jevů a problém užívání drog u dětí a mládeže vlastně přímo sounáleží s drogovou kriminalitou, která je s tímto problémem neoddělitelně spojena. Drogová kriminalita dětí a mladistvých je páchána zejména v důsledku drogové závislosti.¹³

4.1.5 Kriminalita kybernetická

Rozvoj moderních technologií sebou přináší kromě výhod také prostředek, jak se dá někomu ublížit, ponížit ho nebo jej zcela psychicky zničit. Termín kybernetická kriminalita je odvozeninou pojmu kybernetický prostor, který představuje vše a to počínaje internetem, světové sítě až po virtuální prostor.

Jedna z možností zneužití moderních technologií u dětí je kyberšikana. U dětí a mládeže je pak problém v tom, že za takovými projevy nemusí často vůbec vidět šikana. Ublížování přes komunikační sítě berou jako normální a nemají ani představu, že mohou někomu ublížit. Oběti šikany se cítí osaměle, z okolního světa cítí neporozumění a nepochopení.

Kyberšikana má oproti šikaně ten rozdíl, že se snaží ublížovat především psychicky na rozdíl od klasické šikany. Moderní technologie nám umožňují pohyb ve virtuálním světě, který je oproti reálnému světu jiný a více nebezpečný.

Mezi společné znaky kyberšikany řadíme: Anonymitu útočnicků: Ti ve virtuálním světě vystupují ve většině případů pod přezdívkou nebo používají neznámou e-mailovou adresu. Pro agresora pak není větším problémem skrývat svou identitu. Oběť má pak v mnoha případech malou šanci zjistit identitu útočnicka a tím se dostává do velkého pocitu nejistoty.

---

¹³ KUČHTA J. VÁLKOVÁ.H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha: C.H.Beck, 2012. s 422. ISBN 80-7179-813-4

Záměna profilů útočníků a profilu oběti: Ve virtuálním světě nehraje roli věk, pohlaví, síla nebo úspěšnost agresora nebo oběti ve společnosti. Pachatelem kyberšikany může být kdokoliv. Stačí, aby ovládal informační a komunikační technologie.

Změna místa a času útoku: Obětí kyberšikany se může stát kdokoliv, stačí k tomu být připojen k internetu, k čemuž v dnešní době stačí mít zapnutý mobilní telefon. Agresor tak může najít oběť i v nejbezpečnějším místě, za který je považován domov.

Odlíšné chování lidí ve virtuálním světě oproti reálnému světu: Ve virtuálním světě mohou lidé udávat jiné údaje oproti reálnému světu, jako jsou například věk, pohlaví, zaměstnání a záměrně tak manipulovat s osobami, se kterými komunikují.¹⁴

4.1.6 Kriminalita hospodářská

Jedná se o protiprávní jednání, kterým byl získán neoprávněný finanční nebo jiný prospěch a to na úkor jiného ekonomického subjektu jakými mohou být například fyzická osoba, obchodní společnost nebo stát. U dětí a mládeže se tento druh kriminality ve větší míře nevyskytuje.¹⁵

4.2 Dělení kriminality dle projevu

4.2.1 Kriminalita latentní

Tento druh kriminality je kriminalitou skrytou, tedy kriminalitou, o níž se orgány činné v trestním řízení nedozvěděly a to z nejrůznějších důvodů. Může tomu být například tím, že nebyla oznámena kvůli úspoře času, strachu, či nedůvěře k policii. V pravém slova smyslu můžeme o latenci hovořit jako o temných číslech kriminality. V širším pojetí pak můžeme za latentní kriminalitu považovat rovněž kriminalitu, o které se sice orgány činné v trestním řízení dozvěděly, ale neregistrovaly ji. Odhad rozsahu latentní kriminality je stále řešeným problémem.¹⁶

---

¹⁴ MARTÍNEK Z. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*, 2. aktualizované a rozšířené vydání Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. s 170. ISBN 978-80-247-5309-6

¹⁵ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s 82. ISBN 978-80-7380-312-4

¹⁶ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s 84-86. ISBN 978-80-7380-312-4

4.2.2 Kriminalita zjevná

Do tohoto odvětví můžeme zařadit všechny druhy kriminality, kdy podmínkou, která je dána této skupině kriminality je pouze to, že se jedná o registrovanou kriminalitu, tedy prošetřovanou orgány v trestním řízení.

4.2.3 Kriminalita skutečná

Kriminalitu skutečnou neznáme, protože nikdy přesně nevíme, kolik bylo spácháno trestných činů. K takovému údaji by bylo zapotřebí, aby byly zjištěny všechny trestné činy, které byly spáchány a to samozřejmě nejsou.¹⁷

---

¹⁷ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s 87. ISBN 978-80-7380-312-4

5 Faktory ovlivňující vznik kriminality

5.1 Rodina

„Nejvíce zla z proviňování, které nás všechny postihuje, přichází ze slabé, nekontinuální, a proto nefunkční, destabilizovaná či rozvrácené rodiny, v níž chybí dvojstranná rodičovská autorita, pozitivní dvojvzory nebo také rodičovská představa, čeho lze, nebo naopak čeho nelze rodičovskou (rodinnou) výchovou dosáhnout.“¹⁸

Faktory ovlivňující rizikovost v rodině:

Anomálnost osobnosti jednoho případně obou rodičů:

V tomto případě pak rodiče nejsou schopni dbát o správnou výchovu dítěte případně většího počtu dětí. K těmto jedincům můžeme zařadit osoby, které trpí nějakou vybranou poruchou osobnosti, vážnou chorobou psychického či fyzického rázu, případně propadli některé závislosti a to například alkoholismu, drogám apod. Rovněž k této skupině můžeme zařadit osobnosti s výrazně sníženou emoční hodnotou, kteří pak na tomto základě nemají zájem o děti a jejich výchovu.

Neúplnost rodiny:

V těchto případech se pak velice často řeší problém ve formě chybějícího otcovského vlivu a dále pak také kontroly. K tomuto faktoru se dále řadí také nevhodnost rodičů z pohledu identifikačního vzoru. Dále pak tento faktor nastává v případech výchovy nevlastních dětí a to například při adopci dítěte nebo náhradní rodinné péče. Rovněž se s tímto setkáváme při výchově ústavní.

Subdeprivační zkušenost dítěte:

V těchto případech sice dítě žije v úplné rodině, nicméně rodina funguje spíše na formální bázi a neplní funkce, které jí přísluší a jsou po ní přitom požadovány. Následkem toho, pak dítěti chybí citová adaptace a orientace v pravidlech. K těmto rodinám můžeme přiřadit rodiny, kdy rodiče nemají na své potomky čas, nemají čas na výchovu a starání se. Současná doba je rychlá a s nedostatkem času bojuje dozajista značná část rodin. Rodiče si pak tento nedostatek v podobě mála času na své děti, kompenzují tím, že je obdarovávají různými dárky, případně jim plní jejich přání

---

¹⁸ NOVOTNÝ P. *Epidemie delikvence*, Liberec: Dialog knižní velkoobchod a nakladatelství, 2006. s 31. ISBN 80-86761-45-2

a tužby a u dítěte tímto vybudují nezdrženlivý způsob života a dítě si tak osvojuje svůj životní postoj, ve kterém je vše dovoleno.

Týrané, zneužívané a zanedbané dítě:

V tomto ohledu vzhledem k syndromu CAN mezi rizikové skupiny přičítáme osoby, které vychovávají dítě s postižením nebo dále také rodiny, u kterých se pohybuje nový partner, případně rodiny, kde byl také někdo z rodičů v dětství zneužíván.¹⁹

5.2 Vliv školy

Škola je součástí života každého dítěte a mladistvých a společně s rodinou utváří také základní sociální hodnoty, které jsou pak součástí celého života každého takového jedince a zároveň také ovlivňují jeho osobnost. Významným způsobem zasahuje do výchovy, protože se zde jedinec střetává s přímým působením společenských norem a hodnot, které jsou platné v okolním světě.²⁰

Vzdělání jako takové také zaznamenalo v poslední dekádě velký růst. V dnešní době existuje na výběr mnoho škol a je také dostupnější vzdělání mimo naší zemi. Z toho také vychází, že kvalifikace významné části mladé populace v současné době vzrostla. Zvětšily se ale také rovněž rozdíly mezi skupinami mládeže. Nachází se zde určitá část mládeže, která splňuje pouze základní vzdělání, a tím pádem jsou také hůře uplatnitelní na trhu práce a tím pádem mají zhoršenou možnost normálního fungování v běžném životě.

Přestupem z mateřské školy do základní školy se mění také postavení v rodině. Dítě si musí osvojit rytmus, na který do té doby nebylo zvyklé. Významný vliv na tuto adaptaci v prostředí školy má potom připravenost, která byla ovlivněna jeho předchozí výchovou v rodině. V této době už se může projevit nevhodná výchova jako je například přílišná rozmazlenost nebo velká úzkostlivost. Takovéto vlastnosti následně vytvářejí překážky v rozvoji a zmenšují schopnost řešit problémy, které již život dítěti v této fázi přináší. Rovněž přílišný perfekcionalismus, ke kterému v některých případech rodiče mohou vést nebo přílišné přetěžování dítěte, se následně může projevit negativně a můžou se následkem tohoto jednání objevit poruchy chování. Taktéž může nastat problém v případech, pokud rodiče nevnímají dostatečně důležitost vzdělání a školu jako takovou nechápou za dostatečně významnou. Dítě tak přichází o motivaci

¹⁹ PEŠATOVÁ, I. *Sociálně patologické jevy u dětí školního věku*. I. Vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. s 126-127. ISBN 978-80-7372-291-3

²⁰ TOMČÍKOVÁ, T. *Kriminalita mládeže*, Banská Bystrica: Pedagogická fakulta Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici, 2012. s 41. ISBN 978-80-557-0095-3

ke vzdělání. Škola, potažmo konkrétní soubor jednotlivců ve třídě a také třídní učitel následně rovněž významně ovlivňují vývoj každého jednotlivého dítěte. Učitele chápe dítě zprvu za nejdůležitější osobu, postupem času však zájem a význam přechází ke spolužákům. Ve třídách se pak začínají vytvářet jednotlivé skupiny. Ve škole se pak mohou projevovat v průběhu doby jednotlivé konflikty a to jak mezi dětmi, tak rovněž mezi žákem a učitelem. Může dojít v některých případech i k vyloučení některého dítěte z kolektivu nebo některé skupiny žáků. To se následně může projevovat ve školním selhání, které se může u některých dětí objevit v poruchách chování, které mohou být prvním předstupněm vedoucím k problémům v dospělosti. Jako příklad takovýchto poruch můžeme uvést například lhaní, záškoláctví, popřípadě i delikvenci. Příčinou těchto poruch, které vznikají nesprávným zapojením dítěte do kolektivu, mohou být onemocnění dítěte různým typem nemocí, tělesné postižení apod. Důležité je takovouto věc ve škole podchytit ideálně v zárodku, v opačném případě, se dítě může začít stranit kolektivu. K obdobnému chování pak také může docházet v případě zapojování jedináčků do kolektivu ve třídách, kdy tyto jedinci nedisponují velkou obratností při navazování kontaktů se svými vrstevníky. Tento druh dětí obvykle vyžaduje ocenění od ostatních spolužáků a v nemalé míře se pak dostávají do vlivu dominantních dětí. Takovýto nepříznivý vývoj se pak negativně projeví na povahových vlastnostech, kdy se jednotlivé odchylky od normálu ještě úměrně zvýší. V této fázi dospívání pak dochází poměrně často ke konfliktům s rodiči, s učitelem ve škole a taktéž spolužáky. Toto období je typické pro nadhodnocení pocitu sounáležitosti v kamarádství a rovněž je dalším příznakem potřeba vynikat mezi svými vrstevníky a to za použití různých prostředků (např. lhaní, záškoláctví, útoky z domova, užívání alkoholu, užívání drog).

Ve školách rovněž přibývá případů šikany a v řadě případů, kdy není pachatel takového jednání školou potrestán za nepřipustné jednání, tak řada takovýchto dětí ve svém jednání pokračuje a získává si větší postavení ve třídě mezi spolužáky. Nelze říci, že vliv školy je všemocným prostředkem, ale rozhodně má významnou roli, která při spojení s dalšími významnými vlivy, mezi které můžeme například zařadit rodinu, vytváří základy vhodných podmínek pro růst dítěte a vytvoření předpokladů k získání lepšího vzdělání a následně také tedy lepšího uplatnění v životě.²¹

---

²¹ ZOUBKOVÁ I., ČERNÍKOVÁ V., NIKL Jaroslav. *Kriminalita mládeže*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. s 37. ISBN 80-7251-070-3.

5.3 Vliv party

Mezi významné faktory ovlivňující vznik kriminality dětí a mládeže dozajista dále také patří vliv part, které jsou úzce spjaty s tímto obdobím vývoje. Snad skoro každé dítě chce sounáležet k nějaké partě svých vrstevníků. V průběhu dospívání je navíc každý takovýto jedinec méně a méně závislý na své rodině a o to víc je umocněna takováto potřeba. Na dítě má také významný vliv v případě, že není akceptováno ze strany svých vrstevníků a je tak odstrkováno z některé z vybraných part, přitom každé dítě má potřebu prosadit se v partě a získat přijatelnou pozici (v případě, že se mu toto nedaří, může hledat jiný způsob, jakým toho docílit). Takový způsob může hledat za použití nějakého druhu násilí, ústrků, případně jinou formou. V tomto ohledu hraje určitě prostředí, ve kterém daný jedinec vyrůstá, kdy jsou patrné rozdíly v základních věcech. Mezi ně řadíme např. zda je dítě z vesnice, či města, jakým se věnuje koníčkům či zálibám nebo jaký druh sportů provozuje. V tomto ohledu se pak také liší zařazení dětí do skupin a také to ovlivňuje jejich postavení v jednotlivých partách. Projevem hledání svého místa ve skupinách může být celá řada výstupů, mezi které řadíme otevřenost vůči novým myšlenkám, odpor k zavedeným způsobům myšlení a jednání, vyšší kritika vůči ostatním, větší náchylnost k radikálnějším postojům, tendence k radikálním rozhodnutím, nedostatečná představitost pro důsledky svého jednání, velké procento vnímání světa jako černobílého a další. V průběhu dospívání postupem času ztrácí svoji dominantní roli rodina, kdy rychlost snižování jejího vlivu může být odvislé dle toho, zda se v ní nachází odpovídající vzor pro dítě, od kterého může převzít běžné standardy chování, morálky a myšlení. K zařazení do kladně sociálně laděné skupiny vrstevníků nebo-li party vyžaduje obvykle větší osobnostní předpoklady a rovněž vyšší sociální vybavenost konkrétního jedince. Naproti tomu do záporně laděné sociální skupiny vyžaduje ve většině případů daleko menší předpoklady, ale je s tím naproti tomu spojena s rizikovým delikventním chováním. Členství v takovéto skupině vede obvykle z pohledu socializace k nežádoucím účinkům a přesunu jedince špatným směrem. To je způsobeno také tím, že hodnoty a činnost takovýchto skupin se neslučuje se standardy morálky či chování a navíc vůdčí osobnosti takovýchto skupin jsou často morálně narušené osoby.²²

---

²² CEJP, Martin, *Společenské faktory ovlivňující vývoj kriminality. In Kriminalita očima kriminologů*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. s. 19-32. ISBN 80-7357-311-9

5.4 Vliv médií

Mezi další faktory ovlivňující kriminalitu dětí a mládeže patří také média, tedy sdělovací prostředky, do kterých se řadí zejména internet, televize, noviny a rádio. Tato média do značné míry významným způsobem ovlivňují celou společnost a kriminalita mládeže není rozhodně výjimkou. Média nám předvádí pojetí životního stylu, kultury, vědy, sportu, politiky a všemožných dalších druhů. Média mohou v mnoha ohledech ovlivnit následující vývoj kriminality nepříznivým vývojem a to zejména tím, že chápou zločin jako atraktivní téma, které díky své dramatickosti a napětí láká velký objem čtenářů a posluchačů. Díky snaze o větší atraktivnost ukazují pouze zkreslenou realitu, ale nevystihují nejdůležitější stránku, bagatelizují zlo a také zapomínají na nebezpečí spočívající v tom, že rostoucí zločinnost paralyzuje celou společnost. Chybné je rovněž vyobrazení násilí bez dostatečného odstupu, jako pouze jediného možného způsobu řešení konfliktů případně jako formy seberealizace. Média často nedodržují tu zásadu, že by neměla být poškozována oběť, její příbuzní a majetek. Negativním faktorem může být i to, že sdělovací prostředky vyzdvihují životní styl, který má ve své podstatě hodně blízko k neetickým a v četných případech i nelegálním praktikám. Jsou zde vyzdvihováni lidé, kteří získali nepřiměřený majetek při porovnání na vynaloženou práci. Mediální konfrontace se zprávami o životním stylu různých celebrit pak může vyvolat další pocit frustrace a nespokojenosti se svým životem. Tím, že sdělovací prostředky významně ovlivňují veřejné mínění, tak mohou působit v zájmu něčeho, co je ve světě zločinu výhodné. Paradoxem pak je, že někteří zločinci mohou být vyobrazováni jako oběti justice a také souběžně dochází ke zpochybňování, osočování a také leckdy ponižování autorit, kteří proti kriminalitě bojují. Jedná se hlavně o policisty, státní zástupce, soudce nebo zákonodárce.²³

---

²³ CEJP, Martin, *Společenské faktory ovlivňující vývoj kriminality. In Kriminalita očima kriminologů.* Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. s. 19-32. ISBN 80-7357-311-9

6 Dopady kriminálního jednání

Dopadem kriminálního jednání rozumíme následek pro mládež po spáchání kriminálního jednání. Protiprávní jednání, kterého se dopustí dítě ve věku do patnácti let, se nazývá čin jinak trestný a u mladistvého se toto jednání nazývá provinění, jak již bylo řečeno v počátku této práce. Jaký druh opatření se může mladistvému uložit, upravuje zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže. Podle uvedeného zákona je možné mladistvému uložit výchovné opatření, ochranné opatření nebo trestní opatření.

- Trestný čin – trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně;²⁴
- Čin jinak trestný – čin spáchaný dětmi mladšími patnácti let, to znamená podle platné právní normy osobami trestně neodpovědnými z důvodu nedostatku věku. V některých písemnostech odborné literatury se také používá termín nedospělý pachatel nebo je také velice často užíván termín nezletilý pachatel. Dále je také stejný termín užíván i u okolností vylučujících protiprávnost;²⁵
- Provinění – trestné činy spáchané mladistvými, tedy osobami, které dovršily věk patnácti let, ale zároveň nepřekročily věk osmnácti let.

Druhy ochranných opatření:

Výchovná opatření: dohled probačního úředníka, probační program, výchovné povinnosti, výchovné omezení, napomenutí s výstrahou.

„Při upuštění od trestního opatření nebo podmíněném upuštění od trestního opatření mohou být k dosažení účelu tohoto zákona uložena mladistvému výchovná opatření. Dovoluje-li to jejich povaha, je možné použít vůči mladistvému výchovného opatření i vedle uloženého ochranného nebo trestního opatření nebo v souvislosti se zvláštními způsoby řízení. Výchovná opatření lze uložit nejdéle na dobu současně stanovené zkušební doby u podmíněného odsouzení nebo podmíněného odložení peněžitého opatření, jsou-li ukládána samostatně nebo vedle jiného ochranného nebo trestního opatření, lze je uložit nejdéle na dobu tří let.“²⁶

²⁴ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník. In Sběrka zákonů České republiky, 185 s. § 13, ISBN 978-80-97451-56-4

²⁵ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s 37. ISBN 978-80-7380-312-4

²⁶ ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), In Sběrka zákonů České republiky. 312 s. ISBN 978-80-7478-848-2

Ochranná opatření: ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci, zabránění části majetku, ochranná výchova.

„Ochrannou výchovu lze uložit pouze podle tohoto zákona, ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci a zabránění části majetku se ukládají dle trestního zákoníku“²⁷

Trestní opatření: obecně prospěšné práce, peněžité opatření, peněžité opatření s podmíněným odkladem výkonu, propadnutí věci, zákaz činnosti, vyhoštění, domácí vězení, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmíněné odsouzení), odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem, odnětí svobody nepodmíněné.

„Trestní opatření uložené podle tohoto zákona v návaznosti na trestní zákoník musí vzhledem k okolnostem případu a osobě i poměrům mladistvého napomáhat k vytváření vhodných podmínek pro další vývoj mladistvého, výkonem trestního opatření nesmí být ponížena lidská důstojnost.“²⁸

---

²⁷ ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), In *Sbírka zákonů České republiky*. §21. ISBN 978-80-7478-848-2

²⁸ ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), In *Sbírka zákonů České republiky*. §24. ISBN 978-80-7478-848-2

7 Prevence kriminality

Za prevenci kriminality lze označit soubor společenských opatření, které jsou zaměřené na předcházení sociálně patologických jevů ve společnosti a to zejména vůči kriminalitě. „*Do prevence kriminality (kriminální prevence) náleží veškeré aktivity směřující k předcházení páchaní trestných činů, k snižování jejich výskytu cestou zamezení páchaní nebo neutralizací příčin a podmínek vzniku trestných činů (kriminogenních faktorů)*“²⁹ Má podobu souhrnu opatření specifikovaných jako preventivní strategie, preventivní programy prevence, plány prevence atd. Podle obsahového zaměření je kriminální prevence dělena na sociální prevenci, situační prevenci a viktimologickou prevenci. K tomuto rozdělení pak dnešní kriminologie přidává jiné členění a to podle adresátů, která je dělena na prevenci primární, prevenci sekundární a prevenci terciální.³⁰

7.1 Dělení prevence dle okruhu adresátů

7.1.1 Prevence primární

Obsahuje veškeré aktivity prováděné za účelem předejití samotnému vzniku sociálních deviací. Můžeme do ní zařadit činitele působící na jedince, kam řadíme rodinu, školu, vrstevnické skupiny, média. Její role spočívá v ovlivňování výchovy, ve vzdělání, volnočasových aktivitách a také se systémem chápání hodnot dětmi a mládeží. Tuto prevenci je také možné dělit na specifickou a nespecifickou, kdy specifická se zabývá konkrétními sociálními deviacemi (např. prevence drog, šikany). Nespecifická pak pomáhá s posilováním odolnosti jedince před různými nástrahami a také zvyšování schopnosti orientovat se v rizikové situaci.³¹

7.1.2 Prevence sekundární

Prevence zaměřená na adresáty, u kterých je větší předpoklad, že se stanou pachateli trestné činnosti nebo jsou jinak ohroženi (např. osoby závislé na drogách,

---

²⁹ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL J. a kol. *Kriminologie*, Praha: ASPI, 2008, s. 458. ISBN 978-80-7357 - 377-5

³⁰ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL J. a kol. *Kriminologie*, Praha: ASPI, 2008, s. 458. ISBN 978-80-7357 - 377-5

³¹ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s 141-142. ISBN 978-80-7380-312-4

gambleři apod.). Prevence se soustředí i na rizikové faktory, které jsou v sociálním prostředí a v sociálních vztazích, kde ohrožené osoby žijí.³²

7.1.3 Prevence terciální

Jedná se o prevenci zaměřenou na předcházení opakování trestné činnosti, to znamená kriminální recidivě u již známých a identifikovaných pachatelů. Zejména pak jde o resocializaci za pomoci pracovního uplatnění, bydlení, rodinným poradenstvím, motivací pro vzdělání a také získání odborné kvalifikace.³³

7.2 Dělení dle obsahového hlediska

7.2.1 Sociální prevence

Tento druh prevence má nejširší rozsah a zaměření sahá do všech sociálně – patologických jevů. Rovněž je také součástí sociální politiky státu, která je zaměřena na vylepšování společenských podmínek v ekonomické, kulturní a sociální oblasti, která je konaná za účelem předcházení páchaní kriminality a také odvrácení dalšímu páchaní kriminality či jejímu opakování. Sociální prevence se také orientuje na sociální kriminogenní faktory. K těmto faktorům se pak řadí alkoholismus, nezaměstnanost, sociální působení rodiny, sociální působení školy, stav sociálních služeb v daném regionu apod.³⁴

„Nejvýznamnějším prostředkem sociální prevence je výchova dětí v rodinách a výchova dětí ve školách. Preventivně mohou působit i nevládní organizace. Vlivným nástrojem je také sociální politika státu ovlivňující systém vzdělávání, zaměstnanost, stabilitu rodiny, fungování policejního a soudního aparátu a dalších institucí zabývajících se rizikovou mládeží.“³⁵

7.2.2 Situační prevence

Situační prevence se oproti sociální prevenci soustřeďuje přímo na kriminalitu, ochranu života a zdraví a majetku a dále pak ochranu veřejného pořádku a bezpečnost

---

³²ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s 141-142. ISBN 978-80-7380-312-4

³³ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s 141-142. ISBN 978-80-7380-312-4

³⁴BRUNA E. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1 Karlovy Vary: Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s. 2011. s 72. ISBN 978-8087236-06-2.

³⁵KROFTOVÁ A., MATOUŠEK O. *Mládež a delikvence*, Praha: Portál s.r.o 2003, s. 266, ISBN 80-1178-771-X

jako takovou. Základem této prevence je odstraňování kriminogenních situací, oklešťování příležitostí ke spáchání trestného činu a tímto zmenšení prostoru potencionálnímu pachateli v možnosti dopustit se nějakého trestného činu. Tímto se také zvyšuje pravděpodobnost dopadení uvedeného pachatele. K opatřením situační prevence můžeme zařadit věci technického, organizačního a administrativního charakteru (např. zabezpečení věcí a objektů, umístění věcí na bezpečnější místo, ztížení přístupu k věcem vhodným ke spáchání trestného činu, zvýšení dohledu v zainteresované lokalitě atd.).³⁶

7.2.3 Viktimologická prevence

Prevence, která je zaměřená na bezpečné jednání, které je orientované na různé kriminogenní situace a dále také psychickou připravenost osob, které jsou kriminálním jednáním ohrožené. V praxi se dá říci, že jde o zdravotní, psychologické, právní a technické poradenství, které můžeme rozdělit na skupinové a individuální. Co se týče metod, tak uvedený druh prevence využívá sociální prevence i situační prevence dle míry ohrožení na primární, sekundární a terciální.³⁷

7.3 Systém prevence kriminality v České republice

Česká republika rozvíjí stávající systém kriminality, zlepšuje spolupráci, zvyšuje kompetence a kapacity svých relevantních partnerů, zvětšuje prostor pro působení dobrovolníků při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku, přičemž se opírá rovněž o mezinárodní spolupráci a vědecké poznatky. Základním kamenem úspěšné preventivní politiky státu je bezesporu efektivní systém prevence kriminality. Ten se dá v České republice považovat již v současné době za stabilní a také úspěšný. Prevence kriminality zahrnuje následující tři úrovně:

- Republiková – do této kategorie náleží vláda České republiky, Republikový výbor pro prevenci kriminality, ministerstva a další státní instituce;
- Krajské – krajské úřady;
- Lokální – samosprávy měst a obcí.

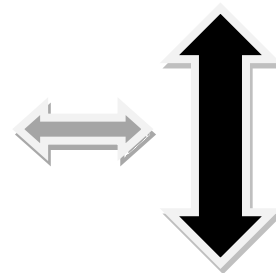
³⁶ BRUNA E.. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Karlovy Vary: Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s. 2011. s 73. ISBN 978-8087236-06-2.

³⁷ ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník*. I.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011..s 218. ISBN 978-80-7380-312-4

Schéma č. 1: Systém prevence kriminality a jednotlivé role subjektů³⁸

<u>Vláda ČR</u>	<p><u>Republikový výbor pro prevenci kriminality</u></p> <p>Koordinace systému prevence kriminality mezi resorty</p> <p>Dotace a granty</p> <p><u>Resort vnitra</u></p> <p>Strategie prevence kriminality České republiky</p> <p>Koordinace systému prevence kriminality České republiky</p> <p><u>Ministerstva a další instituce</u></p> <p>Resortní koncepce a metodiky</p> <p>Dotace a granty</p> <p>Podpora speciálních projektů</p> <p>Výzkum, teorie, statistické údaje</p>
Strategický rámec	
Legislativa	
Finanční prostředky	

<u>Kraje</u>
Analýza území
Vytipování problémových lokalit
Koncepce prevence – koordinace a podpora
Realizace preventivních činností
Financování projektů

<u>Obce, obecní policie</u>	<p><u>Základní útvary Policie České republiky</u></p> <p>Spolupráce s obcemi</p> <p>Plnění úkolů Policie České republiky</p> <p>Efektivní prevence kriminality</p>
Lokální analýza	
Koordinace aktivit v území státní správy a samosprávy	
Realizace preventivních činností	
Financování projektů	
Rozvoj místních služeb	
Obecní policie jako součást kvalitního systému prevence kriminality v obci	

³⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25.1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

7.4 Subjekty systému prevence kriminality

7.4.1 Republikový výbor pro prevenci kriminality

Tento orgán plní v systému prevence kriminality úlohu koordinační a to na celorepublikové úrovni. Jedná se o meziresortní, iniciační, koordinační a metodický orgán, který je zřízen při Ministerstvu vnitra. Usnesením vlády ze dne 3. 11. 1993 č. 617. Úkoly Republikového výboru jsou iniciační a informační a plní také koordinační roli vůči aktivitám na všech úrovních veřejné správy a také schvaluje dotace na preventivní projekty realizované na republikové, krajské a místní úrovni.

Předsedou je ministr vnitra a funkci výkonného místopředsedy pak zastává jeho první náměstek, do jehož gesce náleží oblast veřejného pořádku a bezpečnosti. Úkoly, které souvisí s činností sekretariátu Republikového výboru plní odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra. Výbor má také řadu členů, mezi které řadíme Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí, Rada vlády České republiky pro záležitosti romské menšiny, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Policejní prezidium České republiky, Probační a mediační služba České republiky, Nejvyšší státní zastupitelství, Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Soudcovská unie České republiky.³⁹

7.4.2 Ministerstva a jim podřízené státní organizace

Jednotlivá ministerstva a těmto podřízené státní organizace pak v návaznosti na vládní strategii prevence kriminality vytváří své vlastní resortní strategie prevence kriminality a kriminogenních jevů a zajišťují jejich realizaci. Na primární, sekundární a terciální úrovni se resorty zaměřují především na zkvalitňování rodinné politiky, vzdělávání, problematiky týkající se dětí a mládeže, rozvoje služeb sociální prevence, nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, prevence závislostí, problematiku národnostních a etnických menšin, osob sociálně vyloučených, osob již odsouzených nebo jimž odsouzení hrozí. Pro tyto účely také často disponují svými vlastními dotačními tituly.

---

³⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25.1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

Ministerstva, poradní orgány vlády a další členové Republikového výboru rovněž vytvářejí a realizují resortní a tématicky zaměřené projekty prevence kriminality, které vycházejí z jejich věcné působnosti. Dále také zajišťují vzdělávání příslušných pracovníků dle své působnosti v oblasti prevence kriminality.⁴⁰

7.4.3 Policie České republiky

Policie České republiky má svou roli stanovenou zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Úkolem pro Policii České republiky je chránit bezpečnost osob a majetku a dále ochrana veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, plnění úkolů dle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákonem. V rámci plnění úkolů v oblasti prevence kriminality se Policie České republiky dnes soustředí významně na primární prevenci, a dále rovněž na prevenci sociální a situační, sekundární prevenci, prevenci viktimmnosti a systém pomoci obětem trestné činnosti. Preventivní činnost pak zajišťují předně policisté a občanskí zaměstnanci zařazení na oddělení tisku a prevence. Aktivity v oblasti prevence jsou vykonávány rovněž za metodické a personální podpory policistů z jednotlivých služeb a celorepublikových útvarů.

Dále lze konstatovat, že policie České republiky vykonává širokou škálu dalších činností, které mají preventivní dopad a to i při činnosti základních útvarů, ačkoli nejsou primárně chápány jako preventivní.⁴¹

7.4.4 Kraje

Kraje jakožto celky realizují politiku v samostatné působnosti, kdy podle § 1 odst. 4 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů, kde je uvedeno, že kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. V rámci prevence kriminality pak kraje zejména prostřednictvím vytvořených pozic manažerů prevence kriminality, především koordinují aktivity v oblasti prevence kriminality na svém území, zprostředkovávají informace mezi ministerstvy a obcemi, dále se také

---

⁴⁰ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25.1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

⁴¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25.1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

účastní dotačního řízení Ministerstva vnitra pro oblast prevence kriminality, případně v této oblasti realizují i vlastní dotační aktivity. Strategie prevence kriminality, která byla přijatá vládou, pak k tomuto vytváří podmínky, nastavuje pravidla, a dále také poskytuje metodickou, koordinační a finanční podporu. Větším zapojením do krajské úrovně prevence kriminality získávají kraje možnost do větší míry ovlivnit podobu preventivní politiky, která probíhá na jejich území, určovat si regionální priority, určovat si lokální potřebnost realizace preventivních opatření, získávat státní účelovou dotaci pro svoje záměry a hodnotit programy prevence kriminality měst a obcí.⁴²

7.4.5 Obce

Obce tvoří základní úroveň, na které jsou opatření prevence kriminality v praxi nakonec plněna. Na obcích pak leží největší břímě praktického výkonu projektů, aktivit a opatření prevence kriminality. Stejně jako kraje, postupují v oblasti prevence kriminality v samostatné působnosti. Vycházejí přitom z § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu se dále stará v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jedná se zejména o uspokojování potřeb bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Podle § 35a zák. č. 553/1991 Sb. O obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, pak obce mohou zřizovat obecní policii. Obecní policie pak zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku, kdy například přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dále také dbá nad dodržováním občanského soužití. Také se podílí na prevenci kriminality v obci.⁴³

7.4.6 Další subjekty v systému prevence kriminality

Vedle veřejných subjektů uvedených výše, hraje svou neopomenutelnou roli také soukromý sektor a to v roli těch, kteří v systému napomáhají ostatním, ale rovněž

---

⁴² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25,1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

⁴³ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25,1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

v roli ochránců vlastní bezpečnosti. Mezi takové soukromé osoby patří především neziskové organizace, dobrovolníci, akademická sféra, podnikatelské subjekty a fyzické osoby.

Neziskové organizace:

Tyto organizace vystupují zejména v roli aktivního působení na probíhajících preventivních projektech a to například na základě zadání obce či kraje. Dále také působí v rámci poskytování služeb obětem trestných činů, případně při práci s pachateli. Využívají k tomu nejen svých zdrojů, ale také v nemalé míře zdroje veřejné, které jim jsou poskytovány formou dotací případně smluv za služby.

Akademická sféra, vědecko-výzkumné instituce:

Tyto instituce zvyšují rozmanitost v oblasti prevence kriminality a zajišťování bezpečnosti, veřejného pořádku a to pak zejména na poli vědy, výzkumu, inovací. To znamená teoretických a empirických poznatků a možnosti převedení těchto poznatků do praxe.

Dobrovolníci:

Tato služba funguje na podkladě zákona č. 198/2002 Sb. O dobrovolnické službě ve znění pozdějších předpisů, jehož je Ministerstvo vnitra gestorem. V rámci zákonem upravené oblasti působí řada neziskových organizací, které jsou akreditovány Ministerstvem vnitra a s jeho dotační podporou poskytují dobrovolnické aktivity zaměřené na prevenci kriminality. Asi nejčastějším druhem prováděné prevence v tomto odvětví jsou aktivity zaměřené na oblast sociální prevence. Ty jsou prováděny zejména v pomoci dětem a mládeži ze sociálně znevýhodněného prostředí, nezřídka přímo z vyloučených lokalit. Tyto aktivity následně mají pozitivní vliv na dopad nežádoucích jevů v této oblasti a rovněž samotné kriminality. Dobrovolníci poskytují pomoc lidem, kteří se dostali do nepříznivé sociální situace, lidem, kteří jsou ohroženi chudobou nebo sociálním vyloučením, dále také docházejí do azylových domů, setkávají se s lidmi bez domova. Mezi náplň jejich poslání rovněž patří spolupráce s terénními pracovníky.

Podnikatelské subjekty:

Tyto složky mohou být zapojeny do různých preventivních aktivit několika odlišnými způsoby. Například mohou poskytovat práci lidem, kteří jsou ohroženi vysokou nezaměstnaností jakožto rizikovým faktorem, který je patrný například ve vyloučených lokalitách, osob ve výkonu trestu nebo osob, které se po odpykání trestu vrací zpět do společnosti. V celkovém kontextu se také dá říci, že tyto soukromé subjekty mohou svým zaměřením, znalostmi a dovednostmi přispívat ke zkvalitnění preventivních služeb.⁴⁴

---

⁴⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25.1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

8 Praktická část

8.1 Popis regionu

Region bývalého okresu Havlíčkův Brod se rozkládá zejména v povodí řeky Sázavy a to v severní části kraje Vysočina. Na severovýchodě pak sousedí s okresem Chrudim, který patří do Pardubického kraje. Na jihovýchodě pak sousedí s okresy Žďár nad Sázavou a Jihlava, které spadají rovněž pod kraj Vysočina. Jihozápadní hranice je pak s okresem Pelhřimov z kraje Vysočina a severozápadní hranici má s okresem Kutná Hora ze Středočeského kraje a částečně ještě z okresem Benešov rovněž ze Středočeského kraje. Rozlohou se řadí k nejmenším okresům v kraji Vysočina a to až za okresy Žďár nad Sázavou, Třebíč a Pelhřimov, kdy pouze okres Jihlava je rozlohou menší. Co se týče počtu obyvatel, tak okres Havlíčkův Brod má zhruba 95 000 obyvatel, což je méně než pětina obyvatel kraje Vysočina, kdy pro okres Havlíčkův Brod je také typické velké rozdrobení sídelní struktury. Nejdůležitějším a také převládajícím geografickým útvarem je Českomoravská vrchovina. Na severním okraji bývalého okresu se pak na jeho území nachází Železné hory. Průměrná nadmořská výška činí okolo 500 metrů. Nejvyšším místem je v tomto území Melechov u Trpišovic o výšce 709 m nad mořem a nejnižše položené místo se nachází na řece Doubravka, které je 253 m nad mořem. Podnebí je zde spíše chladnější. Největší řekou je zde řeka Sázava, která zde protéká oblastí v celkové délce okolo 75 km. Dalšími významnými řekami jsou řeka Doubrava, Chrudimka, Šlapanka a Želivka. Co se týče počtu měst a obcí, tak region bývalého okresu Havlíčkova Brodu sdružuje celkem 120 měst a obcí. V hospodářství okresu pak hrají významnou roli průmysl a zemědělství. Havlíčkův Brod patří k okresům s relativně zdravým životním prostředím a nižší úrovní znečištění, což má mimo jiné příznivý vliv na rozvoj cestovního ruchu. Mezi nejnavštěvovanější místa patří rezervace Stvořidla na řece Sázavě a Údolí Doubravy. K významným památkám pak řadíme hrad Lipnice nad Sázavou, který je spojen s postavou Jaroslava Haška a také hrad v Ledči nad Sázavou a rovněž pak místo úmrtí husitského vojevůdce Jana Žižky z Kalicha, které se nachází u obce Žižkovo pole, kde je také vystavěná mohyla.⁴⁵

---

⁴⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. In: *Charakteristika okresu Havlíčkův Brod* [online]. 2012 [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_okresu_havlickuv_brod

Nejvýznamnější města regionu:

Havlíčkův Brod – jedná se o největší a nejvýznamnější město regionu, které má okolo 23 000 obyvatel. Městem protéká řeka Sázava a to okouzlí krásným zrekonstruovaným náměstím a přilehlým centrem. Jedná se o historické město, které se nachází prakticky ve středu republiky. V minulosti bylo město několikrát přejmenováno. Město má zřízení městskou policii a nachází se zde řada institucí zabývajících se problematikou prevence kriminality, jako je nízkoprahový klub BAN určený pro mládež.

Chotěboř – město Chotěboř leží při řece Doubravě a má zhruba 9300 obyvatel a je tak druhým nejlidnatějším městem regionu. Historické jádro města je městskou památkovou zónou. Jedná se také o město s rozšířenou působností s vlastní městskou policií.

Světlá nad Sázavou – toto město, které je známo svou sklářskou výrobou má okolo 6600 obyvatel a rovněž tímto městem protéká řeka Sázava. Ve městě se také nachází ženská věznice a je zde provozován Nízkoprahový klub eNCéčko určený pro mládež.

Ledeč nad Sázavou – v tomto případě se jedná o historické město, které se nachází ve středním Posázaví. Ve městě žije okolo 5700 obyvatel a nachází se zde na skále vystavěný hrad. Na protější straně pak leží historické jádro s gotickým kostelem sv. Petra a Pavla, které je od roku 2003 vyhlášeno městskou památkovou zónou.

Přibyslav - jedná se o město s počtem obyvatel okolo 4000. Z dávné historie města pak plyne, že ve třináctém století se jednalo o druhé nejdůležitější naleziště stříbra v českých zemích, Poblíž města pak také stojí Žižkova mohyla a to na místě, kde v minulosti zemřel husitský vojevůdce Jan Žižka.

8.2 Statistika trestné činnosti nezletilých osob ve věku do patnácti let

Statistická data činů jinak trestných, kterých se dopustili nezletilé osoby ve věku do patnácti let na území okresu Havlíčkův Brod za období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2018.

Tabulka č. 1: Statistika nezletilých⁴⁶

	Majetková kriminalita	Násilná kriminalita	Mravnostní kriminalita	Drogová kriminalita	Kyber-kriminalita	Ostatní kriminalita	Celkem
2014	5	1	3	0	0	0	9
2015	6	2	9	0	0	1	18
2016	13	11	3	0	0	0	27
2017	3	3	1	1	0	2	10
2018	1	1	1	0	0	0	3
Celkem	28	18	17	1	0	3	67

Vyhodnocení statistických dat:

Analýzou uvedené statistiky můžeme vyhodnotit, že v průběhu uplynulých pěti let se kriminalita mládeže ve věku do patnácti let měnila, kdy v prvních třech letech docházelo k vzestupné tendenci nárůstu kriminality nezletilých a v dalších dvou letech pak dochází naopak ke snižování, kdy poslední zjištěný údaj z loňského roku jsou tři zjištěné spáchané delikty. Co se týče skladby trestné činnosti uvedené kategorie dětí, dominuje nejvíce majetková kriminalita, která je následována kriminalitou násilnou a mravnostní kriminalitou. Drogová kriminalita nebyla v regionu u této kategorie téměř řešena a kyberkriminalita vůbec.

8.3 Statistika trestné činnosti mladistvých osob ve věku 15 - 18 let

Statistická data provinění, kterých se dopustily osoby mladistvé ve věku od 15 do 18 let za období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2018 na území okresu Havlíčkův Brod.

Tabulka č. 2: Statistika mladistvých⁴⁷

	Majetková kriminalita	Násilná kriminalita	Mravnostní kriminalita	Drogová kriminalita	Kyber-kriminalita	Ostatní kriminalita	Celkem
2014	3	6	2	1	0	1	13
2015	4	3	3	3	2	1	16
2016	8	1	2	1	0	1	13
2017	13	4	2	1	0	1	20
2018	11	6	10	2	2	1	32
Celkem	39	20	19	8	4	5	95

⁴⁶ Interní systém Policie České republiky⁴⁷ Interní systém Policie České republiky

Vyhodnocení statistických dat:

Z uvedené statistiky trestné činnosti osob mladistvých ve věku 15 – 18 let je zřejmé, že téměř po celou dobu období posledních pěti let dochází k nárůstu uvedené kriminality, kdy nejvyššího počtu kriminálních deliktů osob této kategorie bylo spácháno v roce 2018 a to celkem 32. Co se týče skladby uvedené kriminality, tak i v této kategorii dominuje nejvíce majetková kriminalita, následována výrazně menším počtem delikventních jednání u násilné kriminality. V této kategorii už se také objevují případy drogové kriminality (8 případů) a také kyberkriminality (4 případy).

8.4 Dotazníkové šetření

Dotazník obsahoval 23 otázek, kdy se jednalo o 16 uzavřených otázek, 5 otázek bylo polouzavřených, kde respondent musel vybrat jednu z variant nebo napsat odpověď vlastními slovy a 2 otázky byly otevřené. Dotazník byl anonymní a byl proveden prostřednictvím serveru www.vyplnto.cz a to s odkazem <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=67897>. Výzkum probíhal v průběhu března roku 2019 a výběr respondentů byl náhodný.

Celkem bylo vyplněno 120 dotazníků. Odpovědi jsou v tabulkách řazeny od nejvyššího počtu odpovědí.

8.5 Výsledky dotazníkového šetření: otázky a odpovědi respondentů

Otázka číslo 1: Jaké je Vaše pohlaví?

Tabulka č. 3: Pohlaví⁴⁸

Odpověď	Počet	Procento
Žena	68	56,67 %
Muž	52	43,33 %

⁴⁸ Vlastní zdroj

Graf č. 1: Pohlaví⁴⁹

Vyhodnocení otázky: Z odpovědí na otázku vyplývá, že poměr žen byl o něco vyšší.

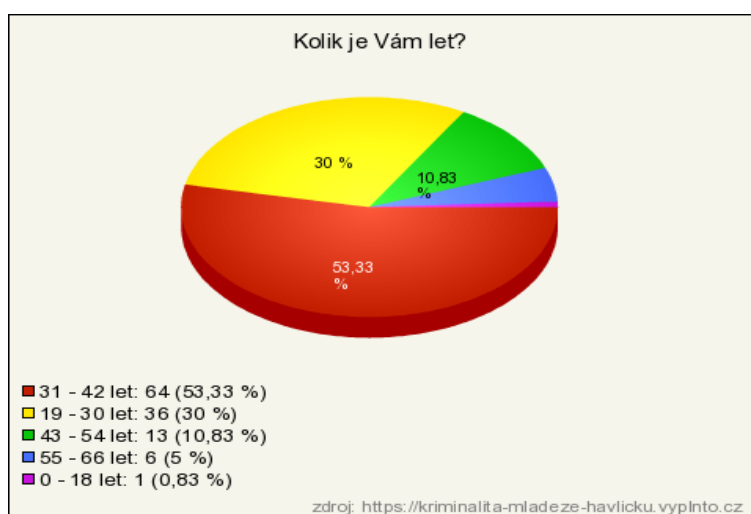
Dotazník vyplnilo 68 žen, tedy 56,67% a mužů 43, tedy 43,33%.

Otázka číslo 2: Kolik je Vám let?

Tabulka č. 4: Věk⁵⁰

Odpověď	Počet	Procento
31-42 let	64	53,33%
19-30 let	36	30%
43-54 let	13	10,83%
55-66 let	6	5%
0-18 let	1	0,83%
67 a více let	0	0%

Graf č. 2: Věk⁵¹

⁴⁹ Vlastní zdroj

⁵⁰ Vlastní zdroj

⁵¹ Vlastní zdroj

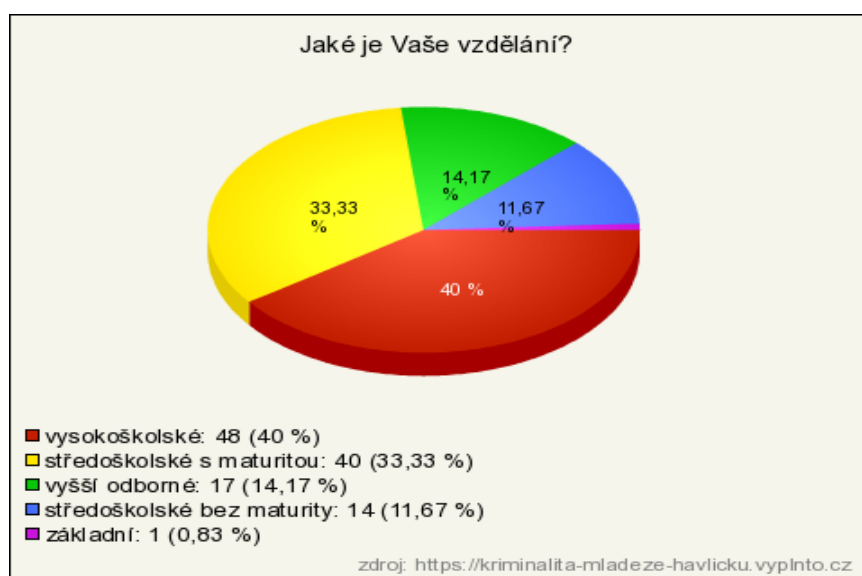
Vyhodnocení otázky: Na základě odpovědí v dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že dotazník vyplnila největší část lidí ve věku 31-42 let a to celkem 64, tedy 53,33% všech respondentů, která je následována skupinou lidí ve věku 19-30 let s počtem 36 lidí, tedy 30% a dále pak lidmi ve věku 43-54 let, kterých dotazník hodnotilo 13, tedy celkem 10,83%. Další skupinou jsou osoby ve věku 55-66 let, kterých dotazník vyplnilo 6, tedy celkem 5%. Poslední skupinou dotazovaných, která dotazník hodnotila, byla skupina ve věku 0-18 let, kdy dotazník vyhodnotil 1 respondent, tedy 0,83%. Ve skupině s věkovým rozmezím 67 a více let se pak nenacházel žádný respondent.

Otázka číslo 3: Jaké je Vaše vzdělání?

Tabulka č. 5: Vzdělání⁵²

Odpověď	Počet	Procento
Vysokoškolské	48	40%
Středoškolské s maturitou	40	33,33%
Vyšší odborné	17	14,17%
Středoškolské bez maturity	14	11,67%
Základní	1	0,83%

Graf č. 3: Vzdělání⁵³

⁵² Vlastní zdroj

⁵³ Vlastní zdroj

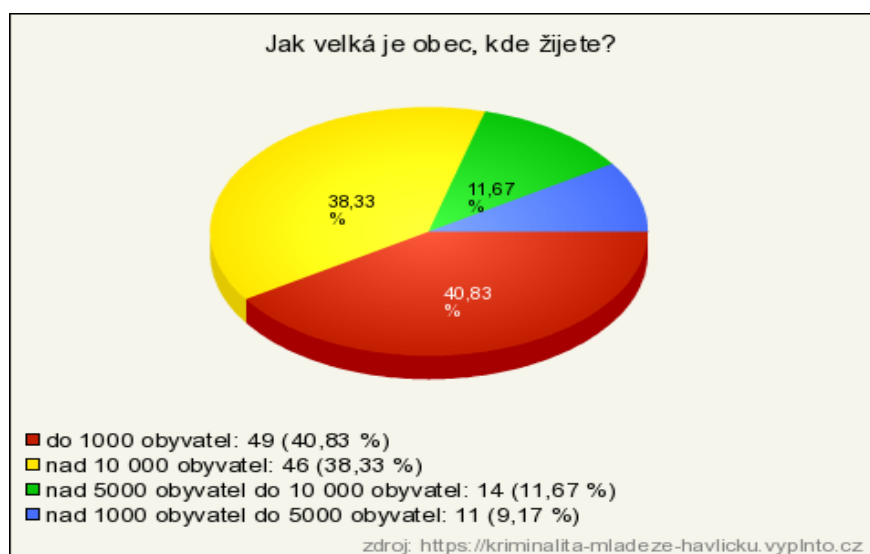
Vyhodnocení otázky: Odpověďmi na uvedenou otázku bylo zjištěno, že z celkového počtu 120 respondentů bylo 48 (40%) respondentů s vysokoškolským vzděláním, 40 respondentů (33,33%) bylo se středoškolským vzděláním s maturitou, 17 respondentů mělo vyšší odborné vzdělání (14,17%), středoškolské vzdělání bez maturity mělo 14 respondentů (11,87%). Poslední skupina respondentů se základním vzděláním má pak pouze 1 člena (0,83%).

Otázka číslo 4: Jak velká je obec, ve které žijete?

Tabulka č. 6: Velikost obce⁵⁴

Odpověď	Počet	Procento
Do 1000 obyvatel	49	40,83%
Nad 10 000 obyvatel	46	38,33%
Nad 5000 do 10 000 obyvatel	14	11,67%
Nad 1000 obyvatel do 5000 obyvatel	11	9,17%

Graf č. 4: Velikost obce⁵⁵

Vyhodnocení otázky: V uvedené otázce bylo zjišťováno, jak je velká obec, ve které dotazované osoby žijí. V odpovědích pak bylo zjištěno, že největší počet respondentů

⁵⁴ Vlastní zdroj

⁵⁵ Vlastní zdroj

žije v obcích do 1000 obyvatel a to celkem 49, tedy 40,84%, další skupinou respondentů jsou lidé žijící ve městech nad 10 000 obyvatel (46 lidí), tedy celkem 38,33%, další skupinou jsou lidé žijící ve městech nad 5000 obyvatel do 10 000 obyvatel, kterých vyplnilo dotazníkové šetření celkem 14, tedy 11,67%. Nejmenší skupinou respondentů jsou lidé, kteří bydlí v obcích a městech nad 1000 obyvatel do 5000 obyvatel, kterých bylo 11, tedy celkem 9,17%.

Otázka číslo 5: Obdržel/a jste někdy dotazníkové šetření zaměřené na podobné téma?

Tabulka č. 7: Dotazníkové šetření⁵⁶

Odpověď	Počet	Procento
Ne	94	78,33%
Ano	20	16,67
Nevím	6	5%

Graf č. 5: Dotazníkové šetření⁵⁷

Vyhodnocení otázky: Vyhodnocením odpovědí u této otázky bylo zjištěno, že 94 respondentů, tedy 78,33% nikdy předtím neobdrželo dotazníkové šetření na podobné

⁵⁶ Vlastní zdroj

⁵⁷ Vlastní zdroj

téma, 20 respondentů tedy 16,67% dotazníkové šetření na obdobné téma obdrželo a 6 respondentů, tedy 5 % neví.

Otázka číslo 6: Víte co je to kriminalita mládeže?

Tabulka č. 8: Kriminalita mládeže⁵⁸

Odpověď	Počet	Procento
Ano	107	89,17%
Ne	13	10,83%

Graf č. 6: Kriminalita mládeže⁵⁹

Vyhodnocení otázky: Na základně dotazování bylo odpověďmi zjištěno, že většina respondentů ví, co je to kriminalita mládeže a to celkem 107 respondentů, tj. 89,17%. Co je to kriminalita mládež neví 13 respondentů, tedy 10,83 %.

Otázka číslo 7: Pokud jste na předchozí otázku odpověděli ano, uveďte, jak chápete pojem „kriminalita mládeže“:

Respondenti vnímají pojem kriminalita mládeže mnoha způsoby. V následujícím textu uvedeme jak. Někteří respondenti otázku vyplnili pouze odpovědí neví či jej nevyplnili vůbec, některé odpovědi se opakovaly.

⁵⁸ Vlastní zdroj

⁵⁹ Vlastní zdroj

„Je trestná činnost páchána mládeží.“

„Delikventní jednání osob mladších 18ti let, které je za hranou zákona“

„Dopouštění trestné činnosti osob mladších 18-ti let.“

„Dvojí termín. Kriminalita páchána na mládeží a páchána mládeží.“

„Projev sociálně patologických jevů u dětí a mladistvých. Tedy například zvýšená agresivita, šikana, páchání trestně právních přestupků, krádeže nebo sklony k závislostem.“

„Chování mládeže mimo zákon.“

„Chování nezletilých osob, které porušuje zákony zdejší země a omezuje tak práva a svobody ostatních.“

„Jako násilná, majetková, hospodářská a mravnostní činnost mládeže, nezletilých dětí.“

„Úmyslné ublížení na zdraví, drogová kriminalita, výtržnictví, krádeže, vandalismus, počítačová kriminalita, vydírání apod.“

„Je to nevhodné chování osob mladších 18ti let, které vyústí v šikanu, krádež atd.“

„Jednání osob do věku 18 let, jehož důsledkem je překročení zákona, což je charakteristické pro trestný čin.“

„Krádeže, nerespektování zákona, záškoláctví, zprostředkování a užívání drog, nevhodné mravní chování vůči společnosti.“

„Krádeže, šikana, trestná majetková činnost, násilné činy.“

„Kriminalita mladého člověka, který hledá "sám sebe" a zkouší meze společenských "norem".“

„Kriminalita mládeže do věku 18 let.“

„Kriminalitu mládeže chápu jako protiprávní činnost, kterou páchají nezletilí a zletilí do 18 let. Pod protiprávní činností si představuji šikanu, znásilnění, užívání a distribuci omamných a psychotropních látek, páchání kriminální trestné činnosti atp.“

„Kriminalitu mládeže, respektive jednotlivce, chápu jako trestní jednání jedince, který se dopustil trestného činu či přestupku.“

„Kriminální skutky, kterých se dopouští mládež.“

„Mladiství, kteří se napadají mezi sebou, kradou a ničí co jim přijde pod ruce.“

„Nevychovanost mládeže, žádný respekt, berou drogy, prostituce, kradou, nezáleží jim na ničem ani na lidském životě a jsou bez trestu.“

„Nezletilý zloději a násilníci.“

„Obecně se v současné době jedná o napadání a šikanu, několik tvořících se gangů, které okrádají jiné občany.“

„Šikana, krádeže, napadání, posměch, ubližování slabším a bezbranným, nedodržování platných pravidel.“

„Trestná činnost mladistvých osob ve věku 15 - 18 roků.“

„V našem regionu převážně šikana, drobné krádeže, mnohdy spojené s násilím u dětí pod 15 let věku, v posledních letech již dochází i k extrémním případům sexuálních deliktů, rovněž i vraždám, které páchají osoby pod 18 let.“

„Závažný sociální, sociologický, psychologický jev. Vzniká následkem společenských nežádoucích a sociálně patologických jevu. Agresivita, brutalita, bezohlednost atd. Mladých. Porušení norem, zákona mladými lidmi.“

„Závadové chování mládeže v souvislosti s pácháním trestné činnosti.“

„Zločin.“

„Všechny druhy přestupku i trestné činy.“

„Vandalismus, šikana, šikana na sociálních sítích, krádeže, výtržnictví, týrání, vydírání, vyhrožování.“

„Trestného či jiného činu (přestupkového) se dopustí osoba mladší 18 let (15-18 let).“

„To je kriminalita dětí do 18 let, krádeže, obtěžování, násilí atd.“

„Trestná činnost mladistvých, odčinění následku trestného činu, uložené tresty, nejčastější trestné činy, příčiny kriminality atd.“

„Nedodržování právních předpisů u dětí do 18 let (krádeže, drogy)

„Nezletilí páchají jakýkoliv trestný čin.“

„Pojem chápu jako protizákonné jednání mládeže. Například poškozování veřejných prostor, drobné krádeže.“

„Problém mezi dospívající mládeží (krádeže, nekázeň aj.).“

„Přestupky a trestné činy, způsobené nezletilým.“

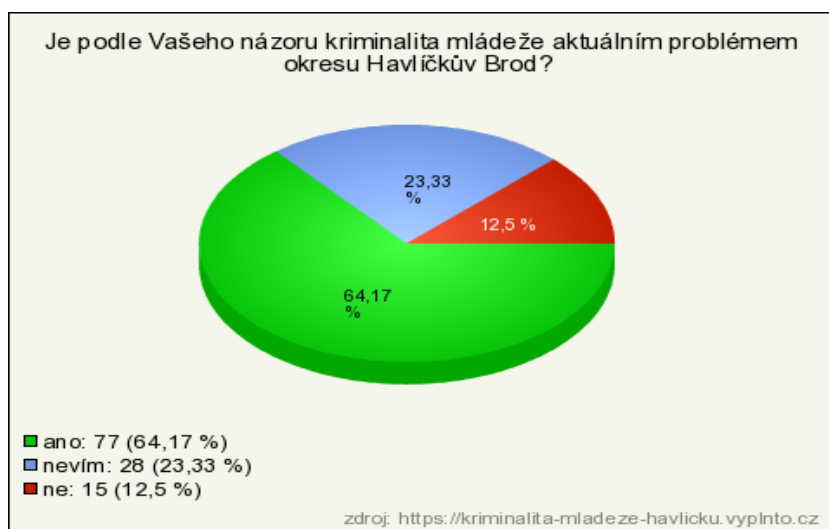
Otázka číslo 8: Je podle Vašeho názoru kriminalita mládeže aktuálním problémem okresu Havlíčkův Brod?

Tabulka č. 9: Kriminalita mládeže jako aktuální problém okresu Havlíčkův Brod⁶⁰

Odpověď	Počet	Procento
Ano	77	64,17%
Nevím	28	23,33%
Ne	15	12,5%

⁶⁰ Vlastní zdroj

Graf č. 7: Kriminalita mládeže jako aktuální problém okresu Havlíčkův Brod⁶¹

Vyhodnocení otázky: Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že více než polovina respondentů vnímá kriminalitu mládeže v okrese Havlíčkův Brod jako aktuální problém, kdy se takto vyjádřilo 77 respondentů, tedy 64,17%. Druhou skupinu pak tvoří lidé, kteří neví, zda je to aktuální problém s celkovým počtem 26 respondentů, tedy 23,33 % a poslední skupinu pak tvoří lidé, kteří vybrali odpověď, že kriminalita mládeže není aktuálním problémem (15 respondentů), tedy 12,5 %.

Otázka číslo 9: Vnímáte kriminalitu mládeže v okrese Havlíčkův Brod v posledních letech jako negativní jev se vzrůstající tendencí?

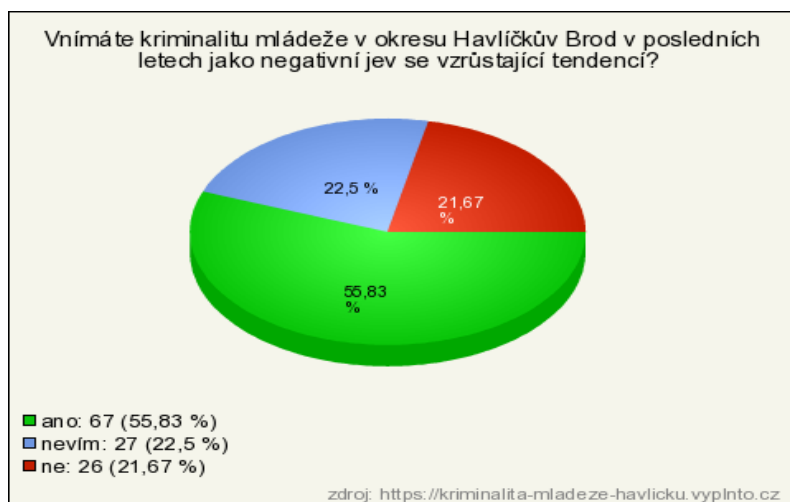
Tabulka č. 10: Kriminalita mládeže v okrese Havlíčkův Brod jako jev se vzrůstající tendencí⁶²

Odpověď	Počet	Procento
Ano	67	55,83%
Nevím	27	22,5%
Ne	26	21,67%

⁶¹ Vlastní zdroj

⁶² Vlastní zdroj

Graf č. 8: Kriminalita mládeže v okrese Havlíčkův Brod jako jev se vzrůstající tendencí⁶³

Vyhodnocení otázky: Z vyhodnocení uvedených odpovědí je zřejmé, že významná část vnímá kriminalitu mládeže v okrese jako negativní jev se vzrůstající tendencí, kdy se takto vyjádřilo 67 respondentů, tedy 55,83 %. Dalších 27 respondentů, tedy 22,5 % se vyjádřilo, že neví. Poslední skupinu tvořili osoby, které uvedly, že nevnímají takto kriminalitu mládeže a to 26 respondentů, tedy 21,67%.

Otázka číslo 10: Byl/a jste někdy svědkem kriminálního jednání mládeže v uvedeném regionu?

Tabulka č. 11: Svědectví u kriminálního jednání mládeže⁶⁴

Odpověď	Počet	Procento
Nebyl jsem svědkem, ale o takovém případě jsem se dozvěděl z jiných zdrojů	69	57,5%
Ano	26	21,67%
Ne	19	15,83%
Nepamatuji si	6	5%

⁶³ Vlastní zdroj

⁶⁴ Vlastní zdroj

Graf č. 9: Svědectví u kriminálního jednání mládeže⁶⁵

Vyhodnocení otázky: Při zhodnocení zodpovězených odpovědí této otázky, bylo zjištěno, že největší počet respondentů zvolil odpověď „nebyl jsem svědkem, ale o takovém případě jsem se dozvěděl z jiných zdrojů“ a to celkem 69 osob (57,5%), druhou skupinou s největším počtem respondentů tvořili lidé, kteří odpověděli na tuto otázku „ano“ a to celkem 26 respondentů (21,67%), do třetí skupiny se zařadilo 19 respondentů (15,83%), kdy uvedli, že nebyli svědkem kriminálního jednání mládeže. Do poslední skupiny se zařadilo 6 respondentů (5%), ti uvedli, že si nepamatují, zda byli svědkem kriminálního jednání.

Otázka číslo 11: V případě, že jste byl svědkem kriminálního jednání nebo jste se o něm jinak dozvěděl/a, uveďte, o jaký druh kriminality šlo.

⁶⁵ Vlastní zdroj

Tabulka č. 12: Konkrétní znalost druhu kriminality⁶⁶

Odpověď	Počet	Procento
Násilná kriminalita – např. rvačka	34	39,08%
Majetková kriminalita – např. krádež	33	37,93%
Mravnostní kriminalita – např. znásilnění	8	9,2%
Drogová kriminalita – např. prodej drog	6	6,9%
Kyberkriminalita	5	5,75%
Vlastní odpověď	3	3,36%

Graf č. 10: Konkrétní znalost kriminálního jednání⁶⁷

Vyhodnocení otázky: Vyhodnocením otázky, která se týkala respondentů, kteří kladně odpověděli na předchozí otázku, bylo zjištěno, že nejvíce se setkali nebo dozvěděli z jiných zdrojů o kriminalitě násilné, kdy tuto odpověď volilo 34 respondentů (39,8%), tato odpověď je těsně následována kriminalitou majetkovou, kterou vybralo 33 respondentů (37,93%), mravnostní kriminalitu pak zvolilo 8 respondentů (9,2%),

⁶⁶ Vlastní zdroj

⁶⁷ Vlastní zdroj

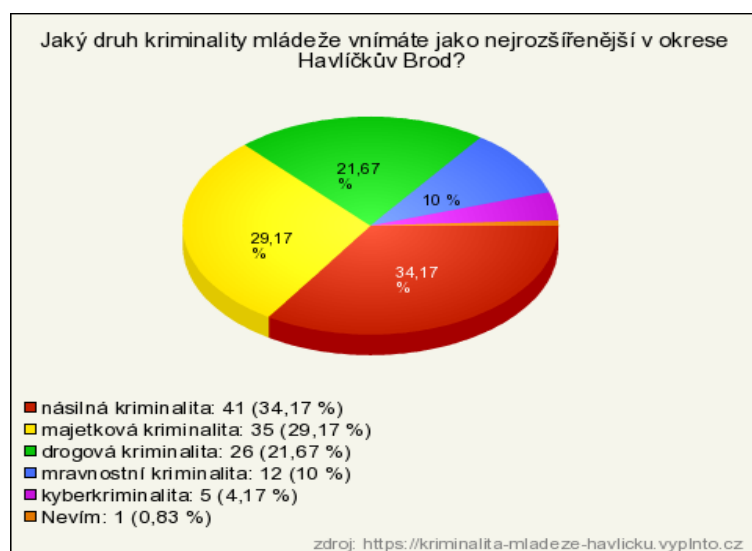
drogovou kriminalitu 6 respondentů (6,9%), kyberkriminalitu 5 respondentů (5,75%). Vlastní odpověď zvolili tři respondenti, kdy první z nich uvedl „ničení městského majetku“, druhý „předávání drog nezletilé na diskotéce“ a poslední respondent pak napsal „více z výše uvedených“.

Otázka číslo 12: Jaký druh kriminality mládeže vnímáte jako nejrozšířenější v okrese Havlíčkův Brod?

Tabulka č. 13: Druhy kriminality dle rozšířenosti v okrese Havlíčkův Brod⁶⁸

Odpověď	Počet	Procento
Násilná kriminalita	41	34,75%
Majetková kriminalita	35	29,66%
Drogová kriminalita	24	20,34%
Mravnostní kriminalita	12	10,17%
Kyberkriminalita	5	4,24%
Jiný druh kriminality (jaký)	1	0,85%

Graf č. 11: Druhy kriminality dle rozšířenosti v okrese Havlíčkův Brod⁶⁹

⁶⁸ Vlastní zdroj

⁶⁹ Vlastní zdroj

Vyhodnocení otázky: Z odpovědí na tuto otázku bylo zjištěno, že jako nejvíce rozšířený druh kriminality vnímají respondenti násilnou kriminalitu s počtem 41 odpovědí (34,17%), která je následována majetkovou kriminalitou s počtem 35 odpovědí (29,17%), dále pak drogovou kriminalitou s počtem 26 odpovědí (21,67%), následně mravnostní kriminalitou s počtem odpovědí 12 (10%) a v závěru kyberkriminalitou s počtem odpovědí 5 (4,17%). Jeden respondent odpověděl, že neví.

Otázka číslo 13: Nejvýznamnější faktor negativně ovlivňující kriminalitu mládeže v okrese Havlíčkova Brod je podle Vás:

Tabulka č. 14: Nejvýznamnější faktor negativně ovlivňující kriminalitu mládeže.⁷⁰

Odpověď	Počet	Procento
Prostředí, ve kterém jedinec žije	40	33,33%
Alkohol, jiné návykové látky	33	27,5%
Vliv vrstevníků	25	20,83%
Rodina (neúplnost, nefunkčnost rodiny)	20	16,67%
Vlastní odpověď	2	1,66%

Graf č. 12: Nejvýznamnější faktor negativně ovlivňující kriminalitu mládeže⁷¹

⁷⁰ Vlastní zdroj

⁷¹ Vlastní zdroj

Vyhodnocení otázky: Na základě vyhodnocení odpovědí na uvedenou otázku bylo zjištěno, že respondenti jako nejvýznamnější faktor negativně ovlivňující kriminalitu mládeže vnímají prostředí, ve kterém jedinec vyrůstá. Tuto odpověď označilo 40 (33,33%) respondentů, jako další v pořadí označili alkohol, jiné návykové látky 33, tedy 27,5% respondentů, dále vliv vrstevníků, který označilo 25 (20,83%) respondentů a z nabízených odpovědí pak nejméněkrát označili respondenti odpověď rodina (neúplnost, nefunkčnost), tuto odpověď vybralo 20 (16,67%) respondentů. Zbývající dva respondenti uvedli vlastní odpověď, kde jeden z nich uvedl jako odpověď „národnost, asociální začlenění“ a druhý pak „především sociální vyloučení, což s sebou nese další faktory, zřejmě všechny“.

Otázka číslo 14: Která skupina obyvatel se dle Vašeho názoru dopouští více kriminality mládeže v regionu?

Tabulka č. 15: Skupiny obyvatel a kriminalita mládeže⁷²

Odpověď	Počet	Procento
Je to obdobné u obou skupin	58	48,33%
Minoritní společnost např. Romové, Mongolové, Vietnamci)	51	42,5%
Nevím	7	5,83%
Majoritní společnost (obyvatelé české národnosti)	4	3,33%

Graf č. 13: Skupiny obyvatel a kriminalita mládeže⁷³

⁷² Vlastní zdroj

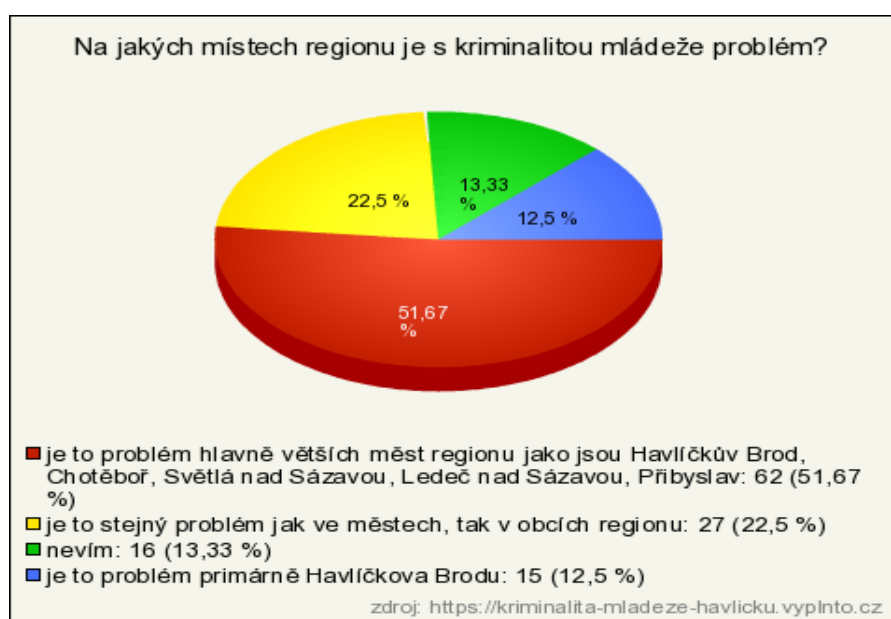
Vyhodnocení otázky: Z uvedených odpovědí na tuto otázku vyplývá, že největší skupina obyvatel nevnímá rozdíly v páčání kriminality majoritní či minoritní skupinou obyvatel, kdy v tomto smyslu se vyjádřilo 58 (48,33%) respondentů, druhá skupina v pořadí podle počtu zvolených odpovědí vybrala odpověď, že minoritní skupina obyvatel se dopouští kriminality více, takto hodnotilo 51 respondentů (42,5%). Třetí v pořadí zůstala skupina respondentů, kteří neví, a to s počtem 7 (5,83%). Nejmenší počet hlasů dostala varianta, že více se dopouští kriminality majoritní společnost (3,33 %).

Otázka číslo 15: Na jakých místech regionu je s kriminalitou mládeže problém?

Tabulka č. 16: Problematická místa regionu s kriminalitou mládeže

Odpověď	Počet	Procento
Je to problém hlavně větších měst regionu, jako jsou Havlíčkův Brod, Chotěboř, Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou, Příbryslav	62	51,67%
Je to stejný problém jak ve městech, tak v obcích regionu	27	22,5%
Nevím	16	13,33%
Je to problém primárně Havlíčkova Brodu	15	12,5%

Graf č. 14: Problematická místa regionu s kriminalitou mládeže⁷⁴

⁷⁴ Vlastní zdroj

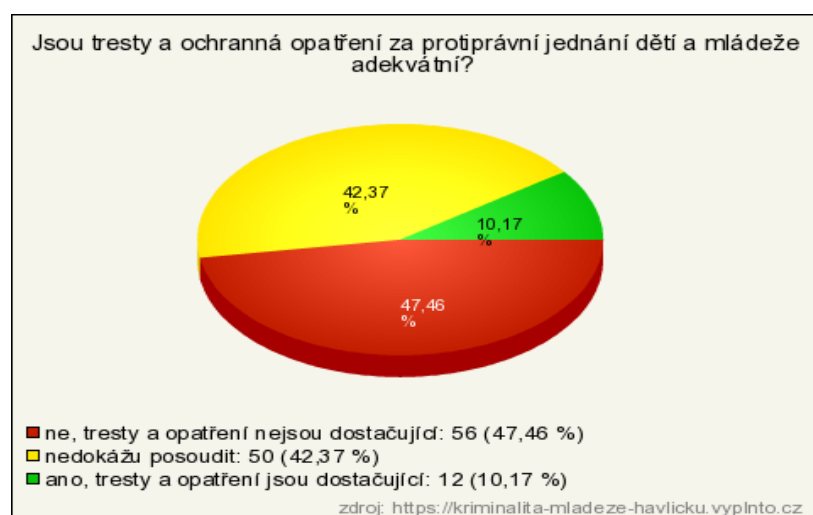
Vyhodnocení otázky: Při hodnocení této otázky bylo zjištěno, že nadpoloviční většina respondentů si myslí, že kriminalita mládeže je problém hlavně větších měst regionu jako jsou Havlíčkův Brod, Chotěboř, Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou a Příbram, tuto variantu zvolilo 62 (51,67%) respondentů, druhá nejpočetnější varianta je, že se jedná o stejný problém jak ve městech, tak i v obcích regionu, tuto variantu zvolilo 27 (22,5%) respondentů. Třetí variantou v pořadí je, že respondenti neví, tato odpověď byla vybrána v 16 (13,33%) případech. Nejméně si myslí respondenti, že je to primárně problém Havlíčkova Brodu, což zvolilo 15 (12,5%) respondentů.

Otázka číslo 16: Jsou tresty a ochranná opatření za protiprávní jednání dětí a mládeže adekvátní?

Tabulka č. 17: Adekvátnost trestů a ochranných opatření⁷⁵

Odpověď	Počet	Procento
Ne, tresty a opatření nejsou dostačující	56	47,46%
Nedokážu posoudit	50	42,37%
Ano, tresty a opatření jsou dostačující	12	10,17%

Graf č. 15: Adekvátnost trestů a ochranných opatření⁷⁶

⁷⁵ Vlastní zdroj

⁷⁶ Vlastní zdroj

Vyhodnocení otázky: Na základě vyhodnocení této otázky bylo zjištěno, že téměř polovina respondentů si myslí, že tresty a opatření nejsou dostačující, tuto odpověď vybralo 56 (47,46%) respondentů, jako druhou v pořadí si s počtem 50 (42,37%) respondentů vybralo odpověď, že nedokážou posoudit a jako poslední zvolilo 12 respondentů (10,17%) odpověď, že tresty a opatření jsou dostačující.

Otázka číslo 17: Jaké prostředí má největší pozitivní efekt na prevenci kriminality mládeže?

Tabulka č. 18: Pozitivní efekt na prevenci kriminality mládeže⁷⁷

Odpověď	Počet	Procento
Rodina	97	80,93%
Sport	14	11,67%
Škola	7	5,83%
Vlastní odpověď	2	1,66%

Graf č. 16: Pozitivní efekt na prevenci kriminality mládeže⁷⁸

Vyhodnocení otázky: U této otázky zcela jednoznačně dominovala odpověď, že největší pozitivní efekt na prevenci kriminality mládeže má rodina, kdy tuto variantu odpovědi vybralo 97 (80,83%) respondentů. S počtem 14 respondentů (11,67%) je až další odpověď, a to sport. Třetí odpovědí v pořadí je s počtem 7 respondentů (5,83%), škola.

⁷⁷ Vlastní zdroj

⁷⁸ Vlastní zdroj

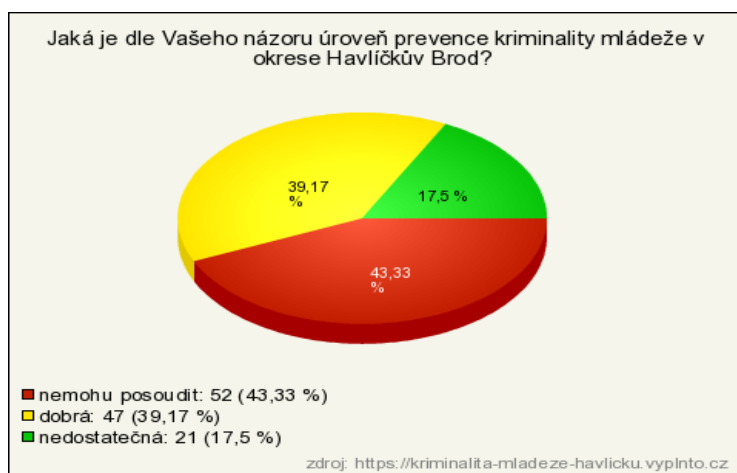
Dva respondenti zvolili vlastní odpověď, kdy první z nich uvedl jako odpověď vrstevníci – parta a druhý respondent uvedl, že „myslím si, že to může být individuální, přesto pro vývoj dítěte je nejdůležitější rodinné zázemí“.

Otázka číslo 18: Jaká je dle Vašeho názoru úroveň prevence kriminality mládeže v okrese Havlíčkův Brod?

Tabulka č. 19: Úroveň prevence kriminality mládeže v okrese Havlíčkův Brod⁷⁹

Odpověď	Počet	Procento
Nemohu posoudit	52	43,33%
Dobrá	47	39,17%
Nedostatečná	21	17,5%
Výborná	0	0%

Graf č. 17: Úroveň prevence kriminality mládeže v okrese Havlíčkův Brod⁸⁰

Vyhodnocení otázky: U této otázky bylo zjištěno, že největší počet respondentů nedokáže posoudit úroveň prevence kriminality, tuto variantu zvolilo 52 (43,33%) respondentů, dále dle četnosti byla druhá nejčastější odpověď - úroveň dobrá 47 respondentů, (39, 17%). Třetí v pořadí byla odpověď - úroveň nedostatečná, takto odpovědělo 21 (17,5%) respondentů. Variantu, že je úroveň výborná, nevybral žádný z respondentů.

⁷⁹ Vlastní zdroj

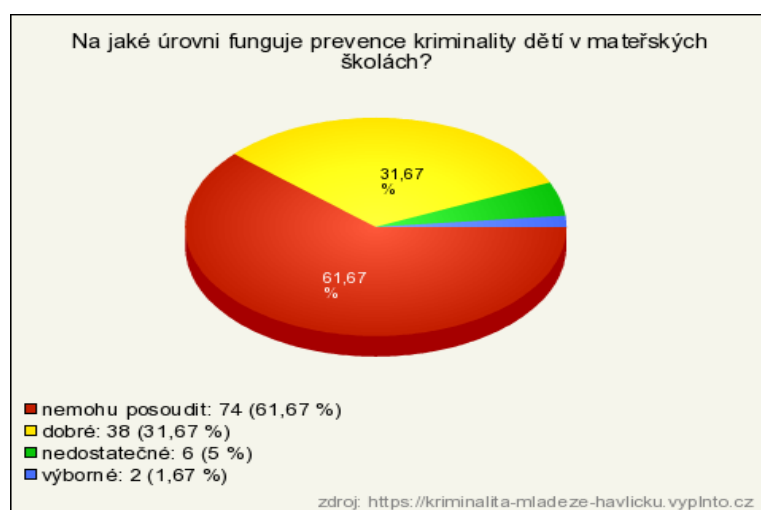
⁸⁰ Vlastní zdroj

Otázka číslo 19: Na jaké úrovni funguje prevence kriminality dětí v mateřských školách?

Tabulka č. 20: Úroveň prevence kriminality dětí v mateřských školách⁸¹

Odpověď	Počet	Procento
Nemohu posoudit	74	61,67%
Dobré	38	31,67%
Nedostatečné	6	5%
Výborné	2	1,67%

Graf č. 18: Úroveň prevence kriminality dětí v mateřských školách⁸²

Vyhodnocení otázky: Nejvíce respondentů nemůže posoudit, na jaké úrovni je prevence kriminality v mateřských školách, takto odpovědělo 74 (61,67%) respondentů. Druhá varianta v pořadí je, že je úroveň dobrá, tuto variantu zvolilo 38 (31,67%) respondentů. Dalších 6 (5%) respondentů hodnotilo úroveň jako nedostatečnou. 2 (1,67%) respondenti hodnotili úroveň jako výbornou.

⁸¹ Vlastní zdroj

⁸² Vlastní zdroj

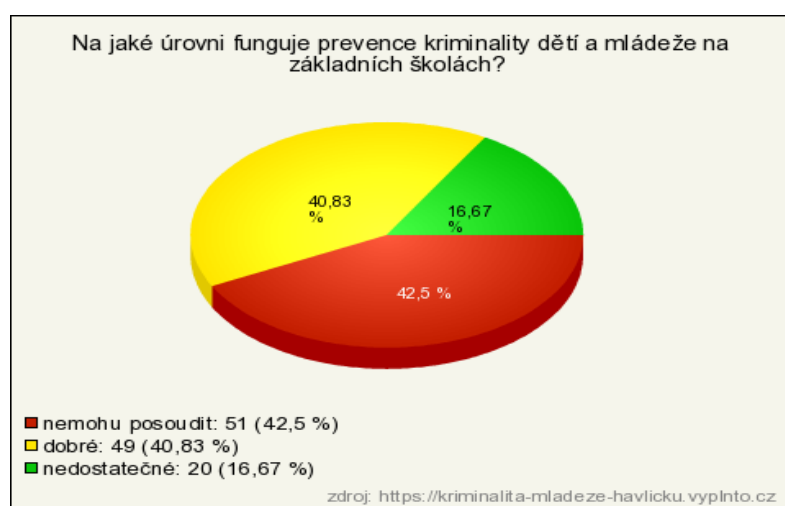

Otázka číslo 20: Na jaké úrovni funguje prevence kriminality dětí a mládeže na základních školách?

Tabulka č. 21: Úroveň prevence kriminality dětí a mládeže na základních školách⁸³

Odpověď	Počet	Procento
Nemohu posoudit	51	42,5%
Dobré	49	40,83%
Nedostatečné	20	16,67%
Výborné	0	0%

Graf č. 19: Úroveň prevence kriminality dětí a mládeže na základních školách⁸⁴

Vyhodnocení otázky: Vyhodnocením odpovědí bylo zjištěno, že nejvíce respondentů nedokáže posoudit úroveň prevence kriminality na základních školách, tuto variantu volilo 51 (42,5%) respondentů. Jako druhou v pořadí zvolili respondenti odpověď, že je úroveň dobrá. Tuto variantu volilo 48 (40,83%) respondentů a jako třetí byla zvolena varianta, úroveň nedostatečná s počtem 20 (16,67%) respondentů. Variantu s výborným hodnocením úrovně nevolil nikdo z dotazovaných.

⁸³ Vlastní zdroj

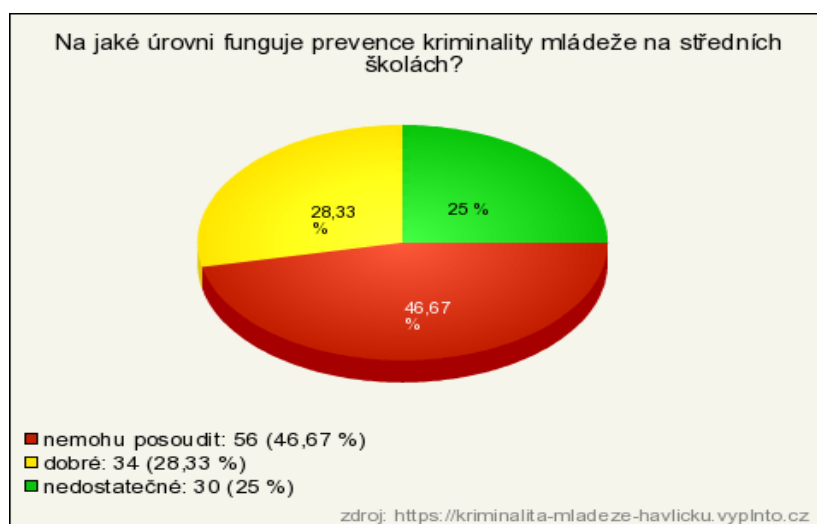
⁸⁴ Vlastní zdroj

Otázka číslo 21: Na jaké úrovni funguje prevence kriminality mládeže na středních školách?

Tabulka č. 22: Úroveň prevence kriminality mládeže na středních školách⁸⁵

Odpověď	Počet	Procento
Nemohu posoudit	56	46,67%
Dobré	34	28,33%
Nedostatečné	30	25%
Výborné	0	0%

Graf č. 20: Úroveň prevence kriminality mládeže na středních školách⁸⁶

Vyhodnocení otázky: Při hodnocení těchto odpovědí, že opět největší část dotazovaných nedokázala posoudit úroveň prevence kriminality na středních školách, tato varianta byla vybrána v 56 případech (46,67%). Jako dobrou úroveň hodnotilo prevenci kriminality na středních školách 34 respondentů (28,33%). Nedostatečně ji pak vyhodnotilo 30 respondentů (25%).

Otázka číslo 22: Jaká preventivní opatření by měla směřovat ke snižování kriminality mládeže v uvedeném regionu?

Následně uvedeme konkrétní odpovědi respondentů na výše uvedenou otevřenou otázku. Ostatní respondenti reagovali nevíím, případně na danou otázku neodpověděli.

⁸⁵ Vlastní zdroj

⁸⁶ Vlastní zdroj

Tabulka č. 23: Preventivní opatření (část 1) ⁸⁷

Preventivní opatření			
Dostupná a vyšší nabídka volnočasových aktivit	Orientovat se na jedince a skupiny osob, kteří jsou vyhodnoceni jako riziková	Besedy s policií na školách	Zavedení povinné vojenské služby
Větší kázeň a pravomoc učitelů na všech stupních	Vzdělávací, výchovné a poradenské aktivity, které by vedly k socializaci jedinců	Více pochůzek městských policejních strážníků	Zřízení krizového centra a role mediátora (rodinná mediace)
Větší zájem rodičů o činnost svých dětí	Semináře ve školách jako kampaň proti šíření kriminality (neziskové organizace, sociální kurátoři aj.)	Větší zřetel na problémové oblasti na okrajích města Havlíčkův Brod	Vyšší tresty pro mladistvé, snížení věkové hranice trestní zodpovědnosti
Zvýšení spolupráce mezi školou a zákonnými zástupci rizikové mládeže	Výchovný vliv rodiny (působení na rodinu)	"Výchova dětí a mládeže" samotných rodičů dnešní i budoucí mládeže, změna z „volné výchovy dětí“ na výchovu přísnější	Spolupráce s kriminální policií z jiných okresů; výměna zkušeností. Stáže v zahraničí.
Besedy, workshopy, sportovní akce zaměřené na děti, mládež	Větší zainteresovanost OSPODU u problematických rodin; zlepšení práce OSPODU	Dostatek brigád pro nezletilé v době letních prázdnin (vyšší zapojení firem)	Zvýšení počtu policistů, více policejních kontrol na různých akcích
Názorné příběhy „kriminálníků“ – zprostředkování dětem a mládeži, ukázka více pozitivních situací, názorné příklady, ukázka důsledků jednání	Pomocné programy pro nefunkční rodiny, svobodné matky	Vyšší míra prevence ve školách (již od mateřských škol), např. herní pojetí zábavnou formou	Snížení nevhodného obsahu na sociálních sítích

⁸⁷ Vlastní zdroj

Tabulka č. 24: Preventivní opatření (část 2)⁸⁸

Přiblížit se mladým lidem, nenutit a nestrašit je, jít jim spíše naproti než na ně čekat. Snažit se předat životní motivaci a inspirovat je	Netolerování drobných přestupků ze strany škol, učitelé často přehlíží násilnosti ze strany dětí	Prevence proti celkovému sociálnímu vyloučení, dostatečné vzdělání, možnost začlenění dětí z vyloučených rodin do běžného prostředí	Podporovat vzdělávání sociálních pracovníků, vyšší míra působení sociálních služeb (sociální poradenství) a probační a mediační služby
Exkurze v nápravných zařízeních	Navýšení kamerového systému	Větší zapojení sociálních pracovníků, kteří budou nápomocni v rizikových rodinách (také více terénních pracovníků)	Vznik nového nízkoprahového zařízení pro děti a mládež; zřízení většího množství volnočasových zařízení
Větší důraz na síťování sociálních služeb – vyšší míra spolupráce	Větší nasazení policie	Větší a častější provázanost OSPOD - škola - Policie ČR	Ve všech preventivních aktivitách by měla být prohlubována odpovědnost za případné chování mimo zákon a uvědomění si všech dopadů (na společnost, vlastní zdraví)
Více psychologů ve školách, kteří učí utužovat kolektiv	Zřízení střediska SVP v Havlíčkově Brodě	Výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost	Povinné zřízení pracovních míst pro etopedy na základních školách
Postihy za útoky z diagnostických ústavů	Workshopy s mládeží	Pobyt ve vězení nebo ve VÚ „na zkoušku“	Využití pro „poflakující se skupinky romských dětí“, zaměstnat je

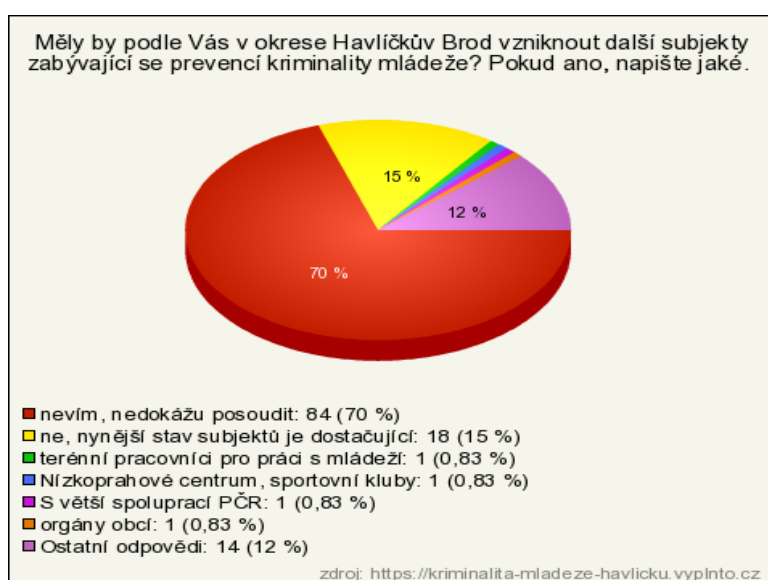
⁸⁸ Vlastní zdroj

Otázka číslo 23: Měly by podle Vás v okrese Havlíčkův Brod vzniknout další subjekty zabývající se prevencí kriminality mládeže? Pokud ano, napište jaké:

Tabulka č. 24: Subjekty kriminality⁸⁹

Odpověď	Počet	Procento
Nevím, nedokážu posoudit	84	70%
Ne, nynější stav je dostačující	18	15%
Ano (jaké)	18	15%

Graf č. 21: Subjekty kriminality⁹⁰

Vyhodnocení otázky: Zhodnocením bylo zjištěno, že většina dotazovaných neví, zda by měly vzniknout další subjekty zabývající se prevencí kriminality mládeže. Tuto variantu zvolilo 84 (70%) respondentů. S výrazně nižším počtem opovědí je pak varianta, že nynější stav subjektů je dostačující, tuto odpověď vybralo 18 (15%) respondentů. Variantu „ano (jaké)“ vybralo rovněž 18 (15%) respondentů. V těchto odpovědích se pak nacházely tyto návrhy: „*terénní pracovníci pro práci s mládeží*“, „*nízkoprahové centrum, sportovní kluby*“, „*větší pravomoc PČR*“, „*orgány obcí*“, „*více nízkoprahových center*“, „*kluby... jaké přesně nevím, páč netuším jaké již jsou*“, „*nová sociální služba, Psychologické poradny, které mohou bezplatně využít rodiče*“

⁸⁹ Vlastní zdroj

⁹⁰ Vlastní zdroj

i mladistvý“, „pracovníci, kteří budou dohlížet na dodržování uložených trestů a popř. následně řešit se sociálkou OSPODEM a snížením soc. dávek“, „více se angažovat - OSPOD a městská policie“, „nevím, zda vznik dalších organizací něco zachrání“. „MP více se angažovat v informovanosti, povinné přednášky ve školách s policií a sociálními pracovníky“, „psychologické poradny v každé škole“, „preventisti, školní externisti v oblasti psychologie“ „asi nějaké nízkoprahové centrum pro děti a mládež“, „komunitní dům“, „nové nízkoprahové zařízení pro děti a mládež“, „mediace - rodinné, zřízení krizového centra“, „mediátor, krizové centrum“.

Závěr

V teoretické části práce jsme nejprve vysvětlili základní pojmy spojené s tématem prevence kriminality mládeže, dále tato část objasňuje rozdělení jednotlivých typů kriminality, faktory ovlivňující vznik kriminality a dopady kriminálního jednání. V praktické části je uveden stručný popis regionu okresu Havlíčkův Brod a dále pak vyhodnocení kriminality mládeže na teritoriu okresu Havlíčkův Brod s využitím statistických údajů Policie České republiky a to v letech 2014 - 2018. Analýzou těchto dat bylo zjištěno, že osoby nezletilé ve věku do patnácti let se v letech 2014 až 2018 nejvíce dopustili kriminality majetkové, která je následována násilnou kriminalitou a mravnostní kriminalitou. U dalších skupin kriminality byly zjištěno minimální množství deliktů. Co se týče vývoje tohoto druhu kriminality v celkovém počtu jednotlivých druhů v jednom kalendářním roce, tak do roku 2016 byl zaznamenán nárůst této kriminality a od tohoto roku uvedený druh kriminality postupně klesal. Druhou analýzou údajů zjištěných ze statistiky spáchaných provinění u osob ve věku mezi patnácti a osmnácti lety bylo zjištěno, že v období let 2014 - 2018 se osoby mladistvé dopustily nejvíce rovněž majetkových deliktů, kdy tohoto druhu kriminality je více než dvojnásobek počtu dalšího druhu kriminality, kdy se jedná o kriminalitu násilnou. Takřka obdobný počet skutků bylo spácháno ve stejném období kriminality mravnostní. Dalšími druhy kriminality podle počtu, pak byla zastoupena kriminalita drogová. Ta však nedosahuje ani polovičního čísla kriminality mravnostní. Ještě nižší počet v jednotkách případů byl u kyberkriminality a ostatních druhů kriminality. Co se týče vývoje tohoto druhu kriminality mládeže, tak počet těchto spáchaných skutků v prvních třech letech sledovaného období dosahoval obdobných čísel jednotlivých druhů kriminality za období jednoho roku. Od roku 2017 byl pak již zjištěn nárůst kriminality, který pokračoval i v roce 2018.

V závěrečné části bakalářské práce se nachází výsledky z dotazníkového šetření, které bylo provedeno za účelem zjištění stavu uvedené problematiky z pohledu veřejnosti v regionu Havlíčkův Brod. Zajímalo nás, jakým způsobem je vnímána problematika pohledem daných respondentů a také jejich možná navržená doporučení k dané oblasti. Z uvedeného dotazníkového šetření vyplývá, že většina dotazovaných chápe kriminalitu mládeže jako aktuální problém regionu, kdy jej vnímají jako jev se vzrůstající tendencí. Jako nejrozšířenější druh kriminality mládeže je přitom vnímána kriminalita násilná, dále majetková a drogová. Respondenti také uvedli, že nejvýznamnější faktorem kriminality mládeže je vliv prostředí, alkohol a jiné návykové

látky. Nadpoloviční většina respondentů si myslí, že kriminalita mládeže je problémem hlavně větších měst regionu. V otázce skupin, které se dopouštějí kriminality mládeže, uvedla největší část dotazovaných, že je to stejné jak pro majoritní společnost i minoritní společnost, ale jen o něco méně odpovědí nasbírala odpověď minoritní společnost. Úroveň prevence kriminality nedokáže většina respondentů posoudit. Zajímalo nás, jak veřejnost vnímá prevenci kriminality v mateřských, základních a také středních školách. Jako druhá nejpočetnější byla zvolena varianta, že je úroveň prevence kriminality dobrá. Tresty a ochranná opatření jsou téměř polovinou respondentů vnímána jako nedostatečná. Otázka, která se týkala návrhů preventivních opatření, která by pomohla ke snížení kriminality mládeže v regionu, by se mohla díky získaným odpovědím stát velkou inspirací a doporučením ke snížení kriminality mládeže.

Porovnáním výsledků z výše uvedené statistiky s výstupy z dotazníkového šetření je zřejmé, že nadpoloviční část respondentů vnímá problém kriminality mládeže v regionu okresu Havlíčkův Brod jako aktuální jev a rovněž nadpoloviční část respondentů vnímá kriminalitu mládeže jako jev se vzrůstající tendencí. Na základě vyhodnocené statistiky bylo zjištěno, že v průběhu posledních třech let dochází k nárůstu kriminality u mladistvých osob, i když je zároveň pravdou, že u nezletilých osob ve stejném období došlo ke snížení kriminality. Dalším porovnáním dotazníkového šetření a statistiky bylo zjištěno, že největší část respondentů pak vnímá jako nejrozšířenější druh kriminality mládeže v regionu okresu Havlíčkův Brod násilnou kriminalitu, následovanou kriminalitou majetkovou a mravnostní, kdy ale oproti tomu ze statistiky vyplynulo, že nejrozšířenější kriminalitou je kriminalita majetková a až za ní se nachází kriminalita násilná a mravnostní.

Na základě vyhodnocení dotazníkového šetření a zanalyzováním statistiky kriminality mládeže lze uvést několik vhodných doporučení vedoucích ke snížení kriminality mládeže. Mezi takováto doporučení bychom zařadili zřízení krizového centra, které by měla mládež možnost navštívit při pomoci s řešením těžkých životních situací, dále zřízení pozice mediátora užívaného při provázení obtížnými rozhovory při řešení problémů. Mezi další vhodná doporučení bychom zařadili pořádání besed, workshopů ze strany Policie České republiky, městské policie a dalších možných zainteresovaných organizací v problematice kriminality mládeže, dále pořádání sportovních akcí zaměřených na děti a mládež za účelem lepšího využití volnočasového prostoru mládeže, zřízení pomocných programů pro nefunkční rodiny a svobodné matky. Mezi další vhodná doporučení bychom rovněž uvedli důslednější kontrolu

problémových míst, kde dochází ke styku „komplikované“ mládeže ze strany Policie České republiky a městské policie, dále zlepšení kamerových systémů zejména ve větších městech regionu a také posílení či zlepšení spolupráce zainteresovaných institucí a organizací.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BRUNA E. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1 Karlovy Vary: Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s., 2011. 110 s. ISBN 978-8087236-06-2
2. CEJP, M. *Společenské faktory ovlivňující vývoj kriminality*. In *Kriminalita očima kriminologů*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, 95 s. ISBN 80-7357-311-9
3. KUČHTA J., VÁLKOVÁ. H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha C.H.Beck, 2012. s 544, ISBN 80-7179-813-4
4. MAREŠOVÁ A., HAVEL R., MARTÍNKOVÁ M., TAMCHYNA M, *Násilná kriminalita v nejisté době*, Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. 140 s. ISBN 978-80-7338-149-3
5. MARTÍNEK Z. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*, 2. aktualizované a rozšířené vydání Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 190 s, ISBN 978-80-247-5309-6
6. NOVOTNÝ P. *Epidemie delikvence*, Liberec: Dialog knižní velkoobchod a nakladatelství, 2006. 62 s. ISBN 80-86761-45-2
7. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL J. a kol. *Kriminologie*, Praha: ASPI, 2008. 527 s. ISBN 978-80-7357-377-5
8. KROFTOVÁ A., MATOUŠEK O. *Mládež a delikvence*, Praha: Portál s.r.o, 2003. 266 s. ISBN 80-7178-771-X
9. PEŠATOVÁ, I. *Sociálně patologické jevy u dětí školního věku*. I. Vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. 364 s. ISBN 978-80-7372-291-3

10. TOMČÍKOVÁ, T. *Kriminalita mládeže*, Banská Bystrica: Pedagogická fakulta Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2012. 226 s. ISBN 978-80-557-0095-3
11. ZOUBKOVÁ I., CEJP M., MAREŠOVÁ A. MOULISOVÁ M., NIKL J. a SCHEINOST M. *Kriminologický slovník. I.vyd.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. 218 s. ISBN 978-80-7380-312-4
12. ZOUBKOVÁ I., ČERNÍKOVÁ V., NIKL J. *Kriminalita mládeže*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. 89 s. ISBN 80-7251-070-3

Elektronické zdroje

1. SVATOŠ, R. *Prevence kriminality v České republice - Prevence kriminality* [online]. In: . 2013 [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: http://www.prevencekriminality.cz/evt_file.php?file=171
2. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha, 2016, 25,1.2016 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020-po-aktualizaci-v-roce-2018.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>
3. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. In: *Charakteristika okresu Havlíčkův Brod* [online]. 2012 [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_okresu_havlickuv_brod

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o

soudnictví ve věcech mládeže), In Sběrka zákonů České republiky. 312 s. ISBN 978-80-7478-848-2

2. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník. In Sběrka zákonů České republiky, 185 s. ISBN 978-80-97451-56-4

Ostatní zdroje

1. Interní zdroj Policie České republiky

Seznam tabulek, grafů a schémat

Tabulka č. 1: Statistika nezletilých

Tabulka č. 2: Statistika mladistvých

Tabulka č. 3: Pohlaví

Tabulka č. 4: Věk

Tabulka č. 5: Vzdělání

Tabulka č. 6: Obec, ve které žijete

Tabulka č. 7: Dotazníkové šetření

Tabulka č. 8: Kriminalita mládeže

Tabulka č. 9: Kriminalita mládeže jako aktuální problém okresu Havlíčkův Brod

Tabulka č. 10: Kriminalita mládeže v okrese Havlíčkův Brod jako jev se vzrůstající tendencí

Tabulka č. 11: Svědectví u kriminálního jednání

Tabulka č. 12: Konkrétní znalost druhu kriminality

Tabulka č. 13: Druhy kriminality dle rozšířenosti v okrese Havlíčkův Brod

Tabulka č. 14: Nejvýznamnější faktor negativně ovlivňující kriminalitu mládeže

Tabulka č. 15: Skupiny obyvatel a kriminalita mládeže

Tabulka č. 16: Problematická místa regionu s kriminalitou mládeže

Tabulka č. 17: Adekvátnost trestů a ochranných opatření

Tabulka č. 18: Pozitivní efekt na prevenci kriminality mládeže

Tabulka č. 19: Úroveň prevence kriminality mládeže v okrese Havlíčkův Brod

Tabulka č. 20: Úroveň prevence kriminality dětí v mateřských školách

Tabulka č. 21: Úroveň prevence kriminality dětí a mládeže na základních školách

Tabulka č. 22: Úroveň prevence kriminality mládeže na středních školách

Tabulka č. 23: Preventivní opatření (část 1)

Tabulka č. 24: Preventivní opatření (část 2)

Tabulka č. 25: Subjekty kriminality

- Graf č. 1: Pohlaví
- Graf č. 2: Věk
- Graf č. 3: Vzdělání
- Graf č. 4: Obec, ve které žijete
- Graf č. 5: Dotazníkové šetření
- Graf č. 6: Kriminalita mládeže
- Graf č. 7: Kriminalita mládeže jako aktuální problém okresu Havlíčkův Brod
- Graf č. 8: Kriminalita mládeže v okrese Havlíčkův Brod jako jev se vzrůstající tendencí
- Graf č. 9: Svědectví u kriminálního jednání
- Graf č. 10: Konkrétní znalost druhu kriminality
- Graf č. 11: Druhy kriminality dle rozšířenosti v okrese Havlíčkův Brod
- Graf č. 12: Nejvýznamnější faktor negativně ovlivňující kriminalitu mládeže
- Graf č. 13: Skupiny obyvatel a kriminalita mládeže
- Graf č. 14: Problematická místa regionu s kriminalitou mládeže
- Graf č. 15: Adekvátnost trestů a ochranných opatření
- Graf č. 16: Pozitivní efekt na prevenci kriminality mládeže
- Graf č. 17: Úroveň prevence kriminality mládeže v okrese Havlíčkův Brod
- Graf č. 18: Úroveň prevence kriminality dětí v mateřských školách
- Graf č. 19: Úroveň prevence kriminality dětí a mládeže na základních školách
- Graf č. 20: Úroveň prevence kriminality mládeže na středních školách
- Graf č. 21: Subjekty kriminality

Schéma č. 1: Systém prevence kriminality a jednotlivé role subjektů

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník pro respondenty

Vážení respondenti,

Jsem studentem Vysoké školy evropských regionálních studií v Příbrami, studijního oboru Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě. Tento rok píši bakalářskou práci na téma "Kriminalita mládeže v regionu bývalého okresu Havlíčkův Brod – příčiny a prevence." Touto prací chci zanalyzovat současný stav kriminality mládeže ve věku do 18 let v okrese Havlíčkův Brod. Dále mě zajímá, jaké jsou příčiny a důsledky vzniku kriminálního jednání mládeže. Zaměřuji se na to, jak tyto zmiňované aspekty vnímají obyvatelé regionu Havlíčkův Brod.

Získaná data mohou vést následně ke vzniku možných doporučení vedoucích ke snížení tohoto druhu kriminálního jednání. Z tohoto důvodu jsem vytvořil krátké dotazníkové šetření, které si Vám nyní dovoluji předložit. Srdečně Vás prosím o jeho pravdivé vyplnění. Dotazníkové šetření bude zcela anonymní. V dotazníku najdete několik otázek, u každé z nich je nabídka odpovědi. Vy si vždy vyberte pouze jednu (pokud není stanoveno jinak). Věřím, že vyplnění tohoto dotazníkového šetření splní svůj účel a nebude pro Vás ztraceným časem.

Jaroslav Krédli DiS.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) muž
- b) žena

2. Kolik je Vám let?

- a) 0-18 let
- b) 19- 30 let
- c) 31-42 let
- d) 43-54 let
- e) 55-66 let
- f) 67 a více let

3. Jaké je Vaše vzdělání?

- a) základní
- b) střední bez maturity
- c) střední s maturitou
- d) vyšší odborné
- e) vysokoškolské

4. Jak velká je obec, kde žijete?

- a) do 1000 obyvatel
- b) nad 1000 obyvatel do 5000 obyvatel
- c) nad 5000 obyvatel do 10 000 obyvatel
- d) nad 10 000 obyvatel

5. Obdržel/a jste někdy dotazníkové šetření zaměřené na podobné téma?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

6. Víte, co je kriminalita dětí a mládeže?

- a) ano
- b) ne

7. Pokud jste na předchozí otázku odpověděli ano, uveďte, jak chápete pojem „kriminality mládeže“.

-----

8. Je podle Vašeho názoru kriminalita mládeže aktuálním problémem regionu Havlíčkův Brod?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

9. Vnímáte kriminalitu dětí a mládeže v regionu okresu Havlíčkův Brod v posledních letech jako negativní jev se vzrůstající tendencí?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

10. Byl/a jste někdy svědkem kriminálního jednání dětí a mládeže v uvedeném regionu?

- a) ano
- b) ne
- c) nebyl jsem svědkem, ale o takovém případě jsem se dozvěděl z jiných zdrojů
- d) nepamatuji se

*Pokud jste odpověděl/a NE, NEPAMATUJI SE, přejděte na otázku č. 12 a pokračujte následující otázkou.

11. O jakou trestnou činnost konkrétně šlo?

- a) násilná kriminalita – např. rvačka, ublížení na zdraví
- b) majetková kriminalita – např. krádež
- c) mravnostní kriminalita – např. znásilnění
- d) drogová kriminalita – např. prodej drog
- e) kyberkriminalita
- f) jiný druh kriminality (jaký).....

12. Jaký druh kriminality dětí a mládeže vnímáte jako nejrozšířenější v regionu okresu Havlíčkova Brodu?

- a) násilná kriminalita-
- b) majetková kriminalita
- c) mravnostní kriminalita
- d) drogová kriminalita
- e) kyberkriminalita
- f) jiný druh kriminality (jaký).....

13. Nejvýznamnější faktor negativně ovlivňující kriminalitu dětí a mládeže v regionu okresu Havlíčkův Brod podle Vás je:

- a) alkohol, jiné návykové látky
- b) vliv vrstevníků
- c) rodina (neúplnost, nefunkčnost rodiny)
- d) prostředí, ve kterém jedinec vyrůstá
- e) jiné (uved'te jaké).....

14. Která skupina obyvatel se dle Vašeho názoru dopouští více kriminality dětí a mládeže v regionu?

- a) majoritní společnost (obyvatelé české národnosti)
- b) minoritní společnost (např. Romové, Mongolové, Vietnamci atd.)
- c) je to obdobné u obou skupin
- d) nevím

15. Na jakých místech regionu je s kriminalitou mládeže problém?

- a) je to problém primárně Havlíčkova Brodu
- b) je to problém hlavně větších měst regionu jako jsou Havlíčkův Brod, Chotěboř, Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou, Přibyslav
- c) je to stejný problém jak ve městech, tak v obcích regionu
- d) nevím

16. Jsou tresty a ochranná opatření za protiprávní jednání dětí a mládeže adekvátní?

- a) ano, tresty a opatření jsou dostačující
- b) ne, tresty a opatření nejsou dostačující
- c) nedokážu posoudit

17. Jaké prostředí má největší pozitivní efekt na prevenci kriminality?

- a) rodina
- b) sport, zájmy
- c) škola
- d) jiné (uved'te jaké).....

18. Jaká je dle Vašeho názoru prevence kriminality mládeže v okrese Havlíčkův Brod?

- a) výborná
- b) dobrá
- c) nedostatečná
- d) nemohu posoudit

19. Na jaké úrovni funguje prevence kriminality dětí v mateřských školách?

- a) výborné
- b) dobré
- c) nedostatečné
- d) nemohu posoudit

20. Na jaké úrovni funguje prevence kriminality dětí na základních školách?

- a) výborné
- b) dobré
- c) nedostatečné
- d) nemohu posoudit

21. Na jaké úrovni funguje prevence kriminality mládeže na středních školách?

- a) výborné
- b) dobré
- c) nedostatečné
- d) nemohu posoudit

22. Jaká preventivní opatření by měla směřovat ke snížení kriminality mládeže v uvedeném regionu?

-----

23. Měly by podle Vás ve městě Havlíčkův Brod vzniknout další subjekty zabývající se prevencí kriminality mládeže? Pokud ano, napište jaké.

- a) ne, nynější stav subjektů je dostačující
- b) nevím, nedokážu posoudit
- c) ano (jaké).....

Děkuji za vyplnění dotazníkového šetření.